

Planetary Health Report Card

(Tıp Fakóltesi):

Hacettepe Üniversitesi

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ

2024-2025 Yazar Takımı:

- Öğrenciler: Mert Can Güneş*, Ahmet Kerem Eksin, İshak Yağız Yılmaz, Melike Bilge Bozdoğan
- Fakólte Mentorları: Prof. Dr. Mine Durusu Tanrıöver

*Birincil İletişim kurulacak kişi: Mert Can Güneş, mertcangunes.mcg@gmail.com

Sonuçların Özeti

Genel Not	C
Müfredat	B-
- Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi müfredatı iklim değişikliği, aşırı iklim olayları ve toksinlerin genel sağlık üzerine etkilerini açıklamada yeterli anlatımı sunabilmektedir. Bunu daha çok dikey entegrasyon ile öğrencilerine sunar. Ancak yatay entegrasyon sağlanmamakta ve kardiyovasküler sistem, genel psikoloji gibi özel konulara yüzeysel değinilmektedir. Öneriler: Fakülte, sınıflar, komiteler ve stajlar üzerinde yapılan toplantılarda bu gündeme getirilebilir ve yatay entegrasyon sağlanabilir. Öğretim üyeleri özel konular ve gezegensel sağlık ilişkisini anlatmak üzerine teşvik edilebilir.	
Disiplinlerarası Araştırma	C
- Hacettepe Üniversitesi, 2025 yılında gezegensel sağlık hakkında tıp öğrencilerine yönelik bir etkinlik düzenledi. Fakat gezegensel sağlık hakkında primer olarak çalışan bir öğretim üyesi ya da enstitü bulunmamaktadır. Öneriler: Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi gezegensel sağlıkla ilgili çalışmalar yürütebilecek öğretim üyelerini toplayabilir ve araştırmalara destek oluşturabilecek bir enstitü kurabilir.	
Toplumsal Hizmet ve Savunuculuk	C+
- Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi gezegensel sağlık alanında toplumsal hizmet ve savunuculuk yapabilecek kurumlarla ortaklık kurmaktadır. Bununla birlikte çalışmaları öğrencilerine ve topluma ulaştırmakta yetersiz kalmaktadır. Öneriler: Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi kurduğu ortaklıklarla birlikte öğrencilerine ve topluma düzenli duyurular yapabileceği bir bülten oluşturabilir.	
Öğrenci Girişimlerine Destek	D
- Hacettepe Üniversitesi ve Tıp Fakültesinde gezegensel sağlık adına çalışan topluluklar bulunmaktadır. Araştırma yapmak isteyen öğrenciler kurumsal olarak desteklenmemektedir ve gezegensel sağlık hakkında öğrencilerin görüşlerini temsil edecek bir öğrenci yoktur. Öneriler: Gezegensel sağlık için kurulacak enstitü ile öğrenci çalışmaları desteklenebilir. Öğrenci topluluklarına iklim alanındaki çalışmaları için destekler sağlanabilir. Fakülte içerisinde seçimle belirlenen bir öğrenci temsilcisi üniversite ve fakülte içerisindeki karar vericilere ulaşabilir.	
Kampüs Sürdürülebilirliği	D-
- Hacettepe Üniversitesi; fosil yakıt kullanımı, kampüste yenilenebilir enerji kullanımı ve gelecekte karbon nötrlüğü için ulaşılabilir hedefler belirlenmesi konusunda çalışmalar yapan bir Sürdürülebilir Yerleşkeler Koordinatörlüğüne sahiptir. Fakat üniversitenin karbon nötrlüğü ve fosil atık kullanımının sınırlandırılması üzerine stratejik planları yeterli değildir. Öneriler: Sürdürülebilir Yerleşkeler Koordinatörlüğü çalışmaları, fosil yakıtların kullanımının kısıtlandırılması ve sürdürülebilir bir kampüs oluşturulması adına desteklenmeli. Hacettepe Üniversitesi gezegensel sağlık ve sürdürülebilir sağlık hizmeti üzerine strateji ve hareket planları belirlemeli.	

Amaç Beyanı

Gezegen sağığı insan sağığıdır.

Planetary Health Alliance, gezegensel sağığı " çözüm odaklı, disiplinler arası bir sağık" olarak tanımlıyor İnsan kaynaklı bozulmaların etkilerini analiz etmeye ve ele almaya odaklanan alan ve toplumsal hareket Dünya'nın doğal sistemlerine, insan sağığına ve Dünya'daki tüm yaşama ." Bu tanım, su kıtlığı, değişen gıda sistemleri, kentleşme, biyolojik çeşitlilik değişimleri, doğal afetler, iklim değişikliği, değişen arazi kullanımı ve arazi örtüsü, küresel kirlilik ve değişen biyojeokimyasal akışlar dahil olmak üzere çevrenin sağığı etkileyebileceğı çok sayıda yolu kapsamak üzere kasıtlı olarak geniş tutulmuştur. İnsanlığın sağığı çevremize bağılıdır ve çevremiz hızla ve feci şekillerde değişmektedir. Dünya Sağık Örgütü iklim değişikliğini "21. yüzyılda küresel sağığa yönelik en büyük tehdit" olarak adlandırsa da, birçok tıp fakültesinin kurumsal öncelikleri insan sağığına yönelik bu tehlikenin aciliyetini yansıtmamaktadır.

Geleceğın sağık profesyonelleri olarak, insan kaynaklı çevresel değişikliklerin hastalarımızın sağığı üzerindeki etkilerine karşı hazırlıklı olmalıyız. Bu hazırlık, tıp eğitimimizi sağılayan kurumların elindedir. Kurumlarımızı, tıp öğrencilerini iklim değişikliğinin ve diğer antropojenik çevresel değişikliklerin sağık etkileri konusunda eğitmek, sağık etkilerini ve çözümlerini daha iyi anlamak için araştırma yapmak, ilgili öğrenci girişimlerini desteklemek, mümkün olduğunca sürdürülebilir uygulamaları benimsemek ve çevresel tehditlerden en çok etkilenen çevre topluluklarıyla etkileşim kurmak konusunda sorumlu tutmamız zorunludur. İklim değişikliği ve çevresel tehditler, savunmasız popölasyonları (örneğin, renkli topluluklar, sağık tehditlerine duyarlı yaşlı yetişkinler ve düşük kaynaklı ortamlardaki bireyler) orantısız bir şekilde etkilediğinden, bu sorunlar özünde eşitlik ve adalet sorunlarıdır.

Sağık profesyonelleri okulları arasında gezegensel sağık farkındalığını ve hesap verebilirliği artırma amacıyla, uluslararası öğrencilerin kurumlarını yıllık bazda notlandırmak ve karşılaştırmak için kullanabilecekleri bir Gezegensel Sağık Rapor Kartı oluşturduk. Bu öğrenci odaklı girişim, sağık profesyonelleri okullarını beş ana kategori alanında ayırık metriklere göre ulusal ve uluslararası olarak karşılaştırmayı amaçlamaktadır: 1) gezegensel sağık müfredatı, 2) sağık ve çevrede disiplinlerarası araştırma, 3) öğrenci gezegensel sağık girişimlerine üniversite desteğı ve 4) çevresel sağık etkilerine odaklanan toplum erişimi 5) tıp fakültesi kampüs sürdürülebilirliği.

PHRC'yi Tamamlama Talimatları

Teşekkür ederim! Kurumunuzda PHRC'yi tamamlamak için sizi ve ekibinizi aramızda görmekten gerçekten mutluluk duyuyoruz. Birçoğunuz zaten tamamlanmış bir karneye katılmış veya hatta okulunuzdaki ekibe liderlik etmiş olabilirsiniz ancak lütfen aşağıdaki talimatları okumak için bir dakikanızı ayırın.

Karnenizi tamamlamaya yönelik kapsamlı bir adım adım kılavuz için lütfen PHRC Kullanıcı Kılavuzuna bakın. Bu sayfa önemli metodolojinin kısa bir genel bakışını sunar.

Karneyi tamamlama:

Planetary Health Report Card, bir kurumun planetary sağlık eğitimiyle ilgili güçlü yönlerini ve iyileştirilmesi gereken alanlarını belirlemek için tasarlanmış bir öz değerlendirme aracıdır. Metrik tabanlı rapor kartı beş bölümden oluşur; 1. Müfredat, 2. Disiplinlerarası Araştırma, 3. Topluma Hizmet ve Savunuculuk, 4. Öğrenci Girişimlerine Destek ve 5. Kampüs Sürdürülebilirliği.

- **Metrikler.** Yaklaşık 55 metrik vardır (disiplininize bağlı olarak). 2-5. bölümler tüm disiplinlerde aynıdır. Her metriğin 1, 2 veya 3 puan almak için farklı kriterleri vardır. Katılımcılar her metriği dikkatlice okumalı ve mümkün olduğunca çok sayıda kaynaktan yararlanarak soruyu mümkün olduğunca doğru bir şekilde cevaplamalıdır. Kurumunuzun adil ve doğru bir temsilini sağlamak için her metrik için yeterli araştırmanın tamamlanması hayati önem taşır.

seçmeli derslere dahil edilme, **temel müfredatta kısa bir** süre yer alma veya temel müfredatta **derinlemesine bir süre** yer alma esasına göre derecelendirilir .

Seçmeli ders çalışması: Bu puan, modül seçimi veya ek ders dizisi gibi öğrenciler tarafından aktif olarak seçilen materyal için geçerlidir. Sonuç olarak, kohortun yalnızca belirli bir oranı bu öğretilen materyali alacaktır.

Çekirdek müfredatta kısa kapsam : Bu puan, bir konunun çekirdek müfredat oturumunda yalnızca kısaca ele alındığı durumlarda geçerlidir. Bu, tüm kohortun aynı materyali aldığı anlamına gelir. Kısa dahil etme, tek bir yılda tek bir ders slaydında dahil etme olarak nitelendirilir.

Derinlemesine kapsam : Bu puan, bir konu önemli ayrıntılarla öğretildiğinde veya bir konu farklı yıllarda tekrar tekrar gündeme getirildiğinde geçerlidir. Bu, birkaç özel ders slaydı veya aynı konunun farklı derslerde ve öğretim biçimlerinde dahil edilmesi gibi görünebilir. Lütfen ekibiniz arasında bunun verilen en yüksek puan olduğunu ve konuya bu puanın verilip verilmemesi konusunda öznel bir karar verilmesi gerektiğini göz önünde bulundurun.

(Tanımların tam listesi aşağıdaki sayfalarda verilmiştir)

- **Kanıt türleri.** Kabul edilebilir kanıt biçimleri şunları içerir: ders başlıkları, öğrenme hedefleri, modül açıklamaları, amaçlanan öğrenmenin açıklamaları, vaka başlıkları, seminer başlıkları, proje başlıkları, web sayfaları, araştırmacı profilleri / biyografileri, haber makaleleri, yayınlar, sosyal medya çıktıları, kurumsal politika belgeleri. Lütfen mümkün olduğunca spesifik olun.

Her metrik için puanı açıkça gerekçelendirmeniz, müfredatınızda sunulan belirli içeriği ve puanı neden atadığınızı kutuya belirtmeniz önemlidir. Her karne, karneler arasında doğruluk ve tutarlılık açısından liderlik ekibinin bir üyesi tarafından incelenir. Her metrik için yeterli kanıt düzeyine dair bir örnek aşağıda verilmiştir.

Öğretim görevlilerinin isimlerini eklemeyin. Dersin veya modülün başlığı ve materyalin kısa bir açıklaması yeterli olacaktır.

Materyal bir kurumun web sitesi aracılığıyla kamuya açık olarak sunuluyorsa lütfen web sayfalarına köprü metinleri ekleyin.

- **Kanıt teslim tarihi. Önceki akademik yıl ve 17 Şubat 2025** taslak teslim tarihine kadar olan mevcut akademik yıldan herhangi bir materyal bu karneye dahil edilebilir. Bu tarihten sonra planlanan herhangi bir öğretim bu karnede puanlanmamalı ancak 2025/26 raporuna dahil edilebilir. Gelecek yılın karnesini hazırlayan meslektaşlarınız için bu tür öğretimleri not etmek isteyebilirsiniz.

Tanımlar ve Diğer Hususlar

Tanımlar:

- **Gezegensel Sağlık:** Planetary Health Alliance tarafından "insan medeniyetinin sağlığı ve buna bağlı doğal sistemlerin durumu" olarak tanımlanmaktadır. Örneğin, iklim değişikliği, azalan biyolojik çeşitlilik, ekilebilir arazi ve tatlı su kıtlığı ve kirlilik gibi konular gezegensel sağlık alanına girer. Hem gezegensel sağlık hem de geleneksel "çevresel sağlık", aşırı sıcaklıklar, kimyasallar, vektör kaynaklı hastalıklar vb. dahil olmak üzere insan sağlığı ile dış çevre arasındaki ilişkiyi inceler. Gezegensel sağlık, doğal sistemlerde insan kaynaklı bozulmalarla ilişkili potansiyel sağlık zararlarıyla açıkça ilgilenir. Bu nedenle, gezegensel sağlığın insan sağlığına odaklanması, alanı tıp fakültesi eğitimi bağlamına iyi adapte eder. Bu rapor kartında, bu geniş konu yelpazesine atıfta bulunmak için gezegensel sağlık terimini kullanıyoruz, ancak kaynakların ölçütü karşılamak için "gezegensel sağlık" terimini açıkça içermesi gerekmez.
- **Sürdürülebilir Sağlık Hizmeti:** Royal Colleges Akademisi tarafından tanımlandığı gibi, sürdürülebilir sağlık hizmeti, sağlık hizmeti ortamlarındaki ekonomik, çevresel ve sosyal kısıtlamaları ve talepleri dengeleyerek gelecek nesiller için kaliteli bakım sağlama yeteneğini garanti altına almayı içerir. Sürdürülebilir bir sağlık hizmeti sistemi, nüfus sağlığını korur, hastalık yükünü azaltır ve sağlık hizmetlerinin kullanımını en aza indirir.
- **Sürdürülebilir Sağlık Hizmeti Eğitimi (ESH):** Mevcut ve gelecekteki sağlık profesyonellerini sağlık profesyonelleri eğitimi yoluyla çevresel olarak sürdürülebilir hizmetler sunmak için bilgi, tutum, beceri ve kapasite ile donatma süreci olarak tanımlanır ve böylece sağlık sektörünün muazzam çevresel etkisini azaltmak için çalışılır. Gezegensel Sağlık Eğitimi, kendi başına bir amaç olmaktan ziyade bu eğitimin ayrılmaz bir parçasıdır. Bunun nedeni, sürdürülebilir sağlık hizmetinin gerekliliğini tam olarak anlayabilmek ve sağlığı tam olarak korumak ve geliştirmek için gereken daha geniş bilginin bir parçası olmak için Gezegensel Sağlık hakkında bilgi sahibi olmanın gerekli olmasıdır. Özetle, ESH aşağıdaki Sürdürülebilir Sağlık Hizmeti Merkezi'nin üç Öncelikli Öğrenme Sonucu tarafından kapsamaktadır ve Gezegensel Sağlık Eğitimi ilk öğrenme hedefinde benimsenmiştir ve 2 ve 3 numaralı öğrenme sonuçlarına ulaşmak için temel bir gerekliliktir:
 1. Çevre ve insan sağlığının farklı düzeylerde nasıl etkileşime girdiğini açıklayın.
 2. Sağlık sistemlerinin çevresel sürdürülebilirliğini iyileştirmek için gereken bilgi ve becerileri gösterin.
 3. Bir hekimin sağlığı koruma ve geliştirme görevinin, insan sağlığının yerel ve küresel çevreye bağlılığı tarafından nasıl şekillendirildiğini tartışın.
- **Tıp Fakültesi/Bölümü ve Kurum:** Rapor kartında "Tıp fakültesi" belirtildiğinde, bu yalnızca Tıp Fakültesi/bölümü tarafından sunulan müfredat ve kaynaklara atıfta bulunur ve üniversitenin diğer bölümlerinden (örneğin lisans bölümleri (ABD), diğer ilgili bölümlerden (örneğin Halk Sağlığı, Nüfus Sağlığı) gelen teklifleri içermez (bölümler). Buna karşılık, karnede "kurum" belirtildiğinde, tüm kampüsleri de dahil olmak üzere üniversiteden daha geniş anlamda bahsediyoruz. Tıp öğrencileri tarafından makul ölçüde erişilebilen herhangi bir kaynak, kaynağın kurumda nereden geldiği veya özellikle tıp öğrencileri için hedeflenmiş olup olmadığı fark etmeksizin, bu ölçütü karşılayabilir.

- **Çevresel geçmiş (Müfredat Bölümünde Ölçüm #19):** Bu, öğrencilere tıbbi karşılaşmalar sırasında hastaların maruziyetlerini ve çevresel risk faktörlerini ortaya çıkaran bir dizi sorudur. Tarihsel olarak, buna pestisitler, asbest ve kurşun gibi maruziyetler dahil edilmiştir, ancak iklim değişikliğinin şekillendirdiği modern çağda, orman yangını dumanına maruz kalma, hava kirliliği ve selden sonra küf gibi şeyleri de içerecek şekilde genişletilebilir. Temel bileşenler arasında yaşam boyu ikamet yeri, mesleki geçmiş, yiyecek ve su kaynakları (örneğin endüstriyel besleme operasyonlarından gelen et, kirli suda düzenli balıkçılık, temiz içme suyuna erişim) ve hava kirliliğine maruziyet yer alır. Lütfen bu ölçüm için kanıt sağlarken mümkün olduğunca spesifik olun.
- **Seçmeli:** "Seçmeli" kelimesi, bir tıp öğrencisinin katılmayı seçebileceği ancak temel müfredatta bir gereklilik olmayan isteğe bağlı bir ders veya ders dizisi anlamına gelir. Genellikle, bu seçmeli dersler klinik öncesi müfredatta yer alır ancak okula göre değişir.
- **Temel Müfredat:** Bu, bir yıl içerisinde tüm öğrenci grubuna sunulan öğretilen materyali ifade eder.
- **Stajyerlik/Dışa Yönelik Çalışma:** Bu, ABD'de tıp öğrencilerinin gittiği stajları ifade etmek için kullanılan bir terimdir, örneğin Pediatri, Genel tıp, Psikiyatri. İngiltere'de bunlara rotasyonlar, dışa yönelik çalışmalar veya stajlar denir. Bu, lisans programının bir parçası olarak gerçekleşen nispeten kısa (yaklaşık 4-8 hafta) bir çalışma ve hasta merkezli klinik deneyim dönemidir.
- **Klinik rotasyon:** Bu, öğrencilerin gittiği stajları (örneğin oftalmoloji, cerrahi, kardiyoloji) ifade etmek için kullanılan bir terimdir.
- **Fizyoterapi ve Fizik Tedavi:** Bu karne amaçları doğrultusunda bu terimler birbirinin yerine kullanılabilir olarak kabul edilir. Ancak, fizyoterapi öncelikli olarak kullanılacaktır.
- **Topluluk örgütleri:** Çoğu kurum için, üniversiteyle doğrudan bağlantılı olmayan ve kurumun içinde bulunduğu topluluğun önemseydiği veya ihtiyaç duyduğu şeylerin bir ürünü olarak var olan gruplar vardır. Bu raporla ilgili bu belirli topluluk örgütleri, iklim ve sağlık korumanın bazı yönlerine odaklananları içerir. Bu topluluk örgütleri, yerel karşılıklı yardım girişimleri, yetersiz hizmet alan kaynak dağıtım grupları, temizlik ve doğa koruma grupları, toplum bahçecileri ve diğer çevreyle ilgili örgütleri içerebilir, ancak bunlarla sınırlı değildir. Kurumunuzun toplum gruplarıyla yerel gönüllülüklere erişimi yoksa, lütfen kurumunuzun veya okulunuzun işbirliği yaptığı tüm toplum örgütlerini bildirin.
- **İklim adaleti:** İklim değişikliğinden orantısız bir şekilde daha fazla etkilenen belirli nüfus gruplarının ve coğrafi konumların halihazırda ekonomik ve sosyal olarak dezavantajlı olduğu fikri. Bu çifte kırılganlık, önceden var olan sosyal adalet endişeleriyle birlikte yer alır ve bu nedenle politika ve uygulamayı iklim krizinin adaletsiz etkilerini hafifletecek şekilde değiştirmelidir.
- **Ekstraktivizm:** Genellikle büyük miktarlarda doğal kaynakların çıkarılması. Antropolojide bu terim genellikle sömürgecilik bağlamında doğal kaynakların tarihi olarak ele geçirilmesini ifade etmek için kullanılır, bu uygulama ekolojik bozulma ve biyolojik çeşitliliğin kaybıyla bağlantılı iş modelleri geliştirmiştir.

- **Küresel Güney:** Genellikle daha az ekonomik ve endüstriyel gelişime sahip olan ve tipik olarak güney yarımkürede bulunan uluslar. Bu ulusların iklim krizinden orantısız bir şekilde etkilendiği bulunmuştur.
- **Düşük sosyoekonomik durum (DSD):** Çeşitli sosyoekonomik faktörler (örneğin gelir, eğitim, ırk/etnik köken) açısından savunmasız kabul edilen bir birey veya coğrafi alan. Bu savunmasızlık, genellikle sağlık hizmetlerine erişimde ve sağlık hizmeti almada daha fazla engelle karşılaşmanın bir sonucu olarak daha olumsuz sağlık sonuçlarıyla ilişkilendirilmiştir.
- **Düşük ve Orta Gelirli Ülkeler (DOGÜ):** Ekonomik refah seviyesi düşük olan ülkeler.
- **Antropojenik:** İnsan faaliyeti sonucu yaratılan
- **Dışlanmış topluluklar:** Irk, cinsiyet kimliği, cinsel yönelim, yaş, fiziksel yetenek, dil ve/veya göçmenlik statüsü nedeniyle ana akım ekonomik, eğitimsel, sosyal ve/veya kültürel deneyimlerden dışlanan gruplar (Sevelius vd., 2020).

Diğer hususlar:

- Kurumunuzda iki farklı müfredata sahip birden fazla "iz" varsa (örneğin, Harvard Tıp Fakültesi'nin bir Pathways ve HST müfredat izi varsa), her iz için bir karne doldurmayı seçebilir veya sadece bir karne doldurup puanların farklı olduğu durumlarda her iz tarafından alınan puanların ortalamasını alabilirsiniz (örnek olarak 2021 Harvard veya Oxford karnelerine bakın). Mümkünse lütfen her izde bulunan öğrenci oranını belirtin.

2022 yılında tamamlanacak Metriklere Göre Literatür İncelemesi, 2022 tıp karnesi metrikleri için mevcuttur. Bu incelemeyi güncelleme ve tüm disiplinler için daha uygulanabilir hale getirme sürecindeyiz. Ancak bu inceleme, daha fazla öğrenme için referansların kabataslak bir derlemesi ve kurumlarında gezegensel sağlık katılımının artırılmasını savunanlar için bir kaynak işlevi görmektedir.

Gezegensel Sağlık Müfredatı

Bölüm Özeti: Bu bölüm, ilgili gezegensel sağlık konularının tıp fakültesi müfredatına entegrasyonunu değerlendirir. Günümüzün tıp öğrencileri, iklim ve diğer çevresel değişikliklerin sağlık etkileriyle mücadelede ön saflarda yer alacaktır. Bu nedenle, tıp öğrencilerinin bu değişikliklerin sağlık etkilerini ve daha genel olarak gezegensel sağlık sorunlarını ve ilkelerini anlamak üzere eğitilmeleri kritik öneme sahiptir. Vektör kaynaklı hastalıkların değişen coğrafyası, hava kirliliğinin sağlık sonuçları, çevresel sağlık eşitsizlikleri ve afet müdahale ilkeleri gibi konular her tıp fakültesinin temel müfredatının bir parçası olmalıdır.

Müfredat: Genel

1.1. Tıp fakülteniz son yılda öğrencileri Sürdürülebilir Sağlık Hizmeti Eğitimi veya Gezegen Sağlığı konularına dahil etmek için seçmeli dersler (öğrenci tarafından seçilen modüller) sundu mu ?

Evet, tıp fakültesi geçtiğimiz yıl Sağlık Hizmeti Eğitimi veya Gezegen Sağlığı odaklı **birden fazla seçmeli ders sundu. (3 puan)**

Evet, tıp fakültesi geçtiğimiz yıl Sağlık Hizmeti Eğitimi veya Gezegen Sağlığına odaklanan **bir seçmeli ders sundu. (2 puan)**

Tıp fakültesi geçen yıl ana teması Sürdürülebilir Sağlık Hizmeti eğitimi/Gezegensel Sağlık olan herhangi bir **seçmeli ders sunmadı**. Ancak içeriğinde gezegensel sağlık **dersi** olan bir ya da daha fazla seçmeli ders sundu. **(1 puan)**

Hayır, tıp fakültesi geçtiğimiz yıl Sürdürülebilir Sağlık Hizmeti Eğitimi veya Gezegen Sağlığı konularını içeren seçmeli dersler sunmadı. **(0 puan)**

Verilen Puan:

3

Puan açıklaması: Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi 6 senelik eğitimin ilk 3 senesi (preklinik dönem) dönem boyu devam eden seçmeli dersler ve bunun yanında son 3 sene de (klinik dönem) seçmeli stajlar sunmaktadır fakat bunlardan klinik dönemde olanlar doğrudan ya da dolaylı yoldan gezegen ve çevre sağlığına değinmemektedir.

Preklinik dönemde 2. sınıf öğrencileri için TIP706 kodlu Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı tarafından “Çevresel Sürdürülebilirlik” isimli ders ve her iki ders dönemini kapsar şekilde tıp öğrencilerine Eczacılık Fakültesi öğretim üyeleri tarafından verilen günlük hayatta ve endüstride kullanılan kimyasal maddeleri, bu maddelerin sınıflandırılmasını, çevresel ve canlı biyolojisindeki toksikolojik özelliklerini konu alan ECF262 kodlu “Çevresel Toksikoloji” dersi bulunmaktadır.

3. Sınıf öğrencileri için TIP719 kodlu Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı tarafından “Çevresel ve Mesleki Akciğer Hastalıkları” isimli ders seçmeli olarak sunulmuştur. Fakat Sürdürülebilir Sağlık Hizmetleri hakkında bir seçmeli ders sunulmadığı tespit edilmiştir.

Klinik dönemde ise tüm 6. sınıf öğrencileri için açılan Halk Sağlığı Seçmeli Stajı kapsamında yapılan araştırmalardan birinin konusu “Halk Sağlığı ve Çevre Sağlığında Araştırma”dır.

Müfredat: İklim Değişikliğinin Sağlık Üzerindeki Etkileri

1.2. Tıp fakültesi müfredatınız aşırı sıcaklık, sağlık riskleri ve iklim değişikliği arasındaki ilişkiyi ele alıyor mu?

Bu konu **çekirdek** müfredatta **derinlemesine** işlenmiştir. (3 puan)

Bu konu **çekirdek** müfredatta **kısaca** işlenmiştir. (2 puan)

Bu konu **seçmeli** derslerde işlenmiştir. (1 puan)

Bu konu hiçbir derste **işlenmemiştir**. (0 puan)

Verilen Puan:

3

Puan açıklaması: Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi müfredatı aşırı sıcak, sağlık riskleri ve iklim değişikliği arasındaki ilişkiye 1.sınıf öğrencilerine HücreBilimleri-1 isimli komitede Halk Sağlığı Anabilim Dalı tarafından verilen "Ekoloji ve Sağlık İlişkisi" isimli derste 3-4 ders slaytı içeren bir bölümde değinmiştir.

2.sınıf öğrencilerine Gastrointestinal Sistem ve Metabolizma isimli komitede Fizyoloji Anabilim Dalı tarafından verilen "Vücut Sıcaklığı ve Düzenlenmesi" isimli derste sıcak çarpması hakkında birkaç slayt yer almakta ve konu iklim değişikliği ile ilişkilendirilerek konuşulmaktadır.

3.sınıf öğrencilerine Halk Sağlığı-Adli Tıp-Deontoloji-Biyoistatistik isimli komite içerisinde işlenen Halk Sağlığı Anabilim Dalı tarafından verilen "Çevre Sağlığı" adlı 5 derslik konuda gezegensel sağlığın, hastalarımızın sağlığına nasıl etki ettiğine değinerek işliyor.

Klinik dönemde, 4.sınıf öğrencilerine İç Hastalıkları stajında "İklim Krizinin Getirdiği Riskler ve Sağlık Üzerine Etkileri" isimli derste sıcak-bağıl nem ilişkisi, sıcak ilişkili hastalıklar, kronik hastalıkların hava sıcaklığından nasıl etkileneceği, ilaç kullanımında dikkatli olunması gereken noktalar ve aşırı sıcak dalgalarından en çok etkilenecek kırılgan gruplar temelinde detaylı şekilde, aynı stajın "Çevre ve Hava Kirliliği, Tütün Tüketimi" isimli dersinde ise kısaca bahsedilmiştir. İç Hastalıkları stajında "İklim Değişikliği" isimli dersinin slaytlarında iklim değişikliğinin sıcaklık değişikliğine, onun solunum sistemine zarar verdiğinden ve bu zararında alerjik solunum yolu hastalıklarına sebep olduğundan bahsedilmiştir.

1.3. Tıp fakültesi müfredatınız aşırı hava olaylarının bireysel sağlık ve/veya sağlık sistemleri üzerindeki etkilerini ele alıyor mu?

Bu konu **çekirdek** müfredatta **derinlemesine** işlenmiştir. (3 puan)

Bu konu **çekirdek** müfredatta **kısaca** işlenmiştir. (2 puan)

Bu konu **seçmeli** derslerde işlenmiştir. (1 puan)

Bu konu hiçbir derste **işlenmemiştir**. (0 puan)

Verilen Puan:

3

Puan açıklaması: Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi müfredatı aşırı hava olaylarının bireysel sağlık ve sağlık sistemleri üzerindeki etkilerinden 1. Sınıf öğrencilerine Hücre Bilimleri-1 isimli komitede Halk Sağlığı Anabilim Dalı tarafından verilen “Ekoloji ve Sağlık İlişkisi” isimli derste 3-4 ders slaytı içeren bir bölümde bahsetmiştir.

Klinik dönemde 4. Sınıf öğrencilerine İç Hastalıkları stajında “İklim Krizinin Getirdiği Riskler ve Sağlık Üzerine Etkileri” isimli derste detaylı bahsedilmiş ve iklim değişikliğinin hem akut hem de kronik hastalıklar için ciddi bir risk faktörü olduğu, bazı kırılgan ve risk altındaki toplulukların daha da fazla etkileneceği, sağlık sistemlerinin hem akut afetlerden hem de aşırı hava olaylarının orta- uzun vadede getireceği kronik stresten nasıl etkileneceği anlatılmıştır.

1.4. Tıp fakültesi müfredatınız iklim değişikliğinin bulaşıcı hastalıkların değişen modelleri üzerindeki etkisini ele alıyor mu?

Bu konu **çekirdek** müfredatta **derinlemesine** işlenmiştir. (3 puan)

Bu konu **çekirdek** müfredatta **kısaca** işlenmiştir. (2 puan)

Bu konu **seçmeli** derslerde işlenmiştir. (1 puan)

Bu konu hiçbir derste **işlenmemiştir**. (0 puan)

Verilen Puan:

3

Puan açıklaması: Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi müfredatı iklim değişikliğinin bulaşıcı hastalıkların değişen modelleri üzerindeki etkisini 1.sınıf öğrencilerine HücreBilimleri-1 isimli komitede Halk Sağlığı Anabilim Dalı tarafından sağlığın ekolojik değişimlerden hem direkt hem de indirekt yoldan etkilendiği, böyle bir durumda da iklim kontrolünün enfeksiyon hastalıklarının kontrolünde özellikle önem taşıdığı ve iklim değişikliğinin enfeksiyon hastalıklarının değişen modellerini etkilediği üzerinden “Ekoloji ve Sağlık İlişkisi” dersinde 3-4 slaytta işlemiştir.

3. Sınıf öğrencilerine Enfeksiyon Hastalıkları isimli komitede Mikrobiyoloji Anabilim Dalı tarafından verilen “Endemik Mikozyan Mantarlar”, “Kan ve Doku Parazitleri” ve “Yüzeyel Mikozyan Mantarlar” isimli derslerde kısaca bahsedilmiştir. “Fırsatçı mantarlar” adlı derste iklim krizi sebebiyle patojenitesi artan “Candida Auris” adlı mantardan bahsedildi ve derste mycotoksin miktarının iklim değişikliğiyle arttığına da değinilmiştir.

3.sınıf öğrencilerine Halk Sağlığı-Adli Tıp-Deontoloji-Biyostatistik komitesi içerisinde işlenen Halk Sağlığı Anabilim Dalı tarafından verilen “Uluslararası Sağlık” isimli derste sağlığı etkileyen olumsuz faktörler içerisinde Küresel Çevre Değişikliklerinin dolaylı etkilerinde su ile bulaşan hastalıklarda artış, hava kirliliği, vektör ve parazit nedenli hastalıklarda artıştan bahsedilmektedir.

Klinik dönemde 4. Sınıf öğrencilerine Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları stajında “Pnömoni” dersinde risk faktörleri ve prognostik faktörlerden bahsedilirken kısaca değinilmiştir; İç Hastalıkları stajında ise “İklim Krizinin Getirdiği Riskler ve Sağlık Üzerine Etkileri” isimli derste özellikle su ve vektör aracılı bulaşan enfeksiyon hastalıklarının değişen epidemiyolojilerinden ve hastalık yüklerinden bahsedilmektedir.

1.5. Tıp fakültesi müfredatınız iklim değişikliği ve hava kirliliğinin solunum sağlığı üzerindeki etkilerini ele alıyor mu?

Bu konu çekirdek müfredatta **derinlemesine** işlenmiştir. (3 puan)

Bu konu çekirdek müfredatta **kısaca** işlenmiştir. (2 puan)

Bu konu **seçmeli** derslerde işlenmiştir. (1 puan)

Bu konu hiçbir derste **işlenmemiştir**. (0 puan)

Verilen Puan:

3

Puan açıklaması: Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi müfredatı iklim değişikliği ve hava kirliliğinin solunum sağlığı üzerine etkisini 3. Sınıf öğrencilerine Dolaşım ve Solunum Sistemi Hastalıkları isimli komitede “Asbest” isimli derste kısaca bahsedilmiştir. “Astım” dersinde de tekrar tekrar dile getirilmiş ve vurgulanmıştır.

3.sınıf öğrencilerine “Halk Sağlığı-Adli Tıp-Deontoloji-Biyostatistik” Ders Kurulu içerisinde işlenen Halk Sağlığı Anabilim Dalı tarafından verilen “Dış Ortam ve Bina İçi Hava Kirliliği” dersinde karbonmonoksit kronik maruziyeti sonucunda akut respiratuar enfeksiyonlara duyarlılık yarattığı işlenmektedir; bu derste ahşapların yakılması sonucunda oluşan hava kirliliğinin kronik solunum hastalıklarına sebep olduğu işlenmiştir.

Klinik dönemde 4.sınıf öğrencilerine İç Hastalıkları stajında “Çevre ve Hava Kirliliği, Tütün Tüketimi” isimli derste iklim değişikliği sonucu hava kirliliği oluşabileceği tabloda gösterilmiş, hava kirliliğinin alerjik solunum hastalıklarına, astıma, pnömoniye, kanser ve çeşitli inflamasyonlara neden olabileceği anlatılmıştır; bu konu detaylı işlenmiştir. “İklim Krizinin Getirdiği Riskler ve Sağlık Üzerine Etkileri” isimli derste yeryüzeyi ozonu ve partikül madde kirliliğinin solunum sistemine patofizyolojik etkileri ve yol açtıkları klinik sorunlar temelinde bahsedilmiştir. Bu klinik sorunlara göğüs ağrısı, akciğerde inflamasyon ve oksidatif stres örnek verilmiştir. “İklim Değişikliği” dersinde iklim değişikliği kaynaklı hava kirliliğinin alerjik solunum yolları hastalıklarında artışa ve astım kaynaklı ölümlerde artışa sebep olduğundan bahsedilmiştir.

4. sınıf öğrencilerine Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları stajında “Solunum Muayenesi” ve “Pnömoni” derslerinde konuya kısaca değinilmiştir.

1.6. Tıp fakültesi müfredatınız, artan ısı da dahil olmak üzere iklim değişikliğinin kardiyovasküler sağlık üzerindeki etkilerini ele alıyor mu?

Bu konu **çekirdek** müfredatta **derinlemesine** işlenmiştir. (3 puan)

Bu konu **çekirdek** müfredatta **kısaca** işlenmiştir. (2 puan)

Bu konu **seçmeli** derslerde işlenmiştir. (1 puan)

Bu konu hiçbir derste **işlenmemiştir**. (0 puan)

Verilen Puan:

2

Puan açıklaması: Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi müfredatı artan sıcaklıklar da dahil olmak üzere iklim değişikliğinin kardiyovasküler sistem sağlığı üzerindeki etkilerini 4.sınıf öğrencilerine İç Hastalıkları stajında “İklim Krizinin Getirdiği Riskler ve Sağlık Üzerine Etkileri” isimli derste yer yüzeyi ozonu ve partikül madde inhalasyonunun yol açtığı endotel hasarı, aşırı sıcaklara maruz kalmanın yol açtığı kardiyak yüklenme, uzun dönemde fiziksel aktivitenin azalması ile metabolik ve kardiyak hastalıklarda artma ve sağlıklı beslenme çerçevesinde ele alınmaktadır. “İklim Değişikliği” dersinde iklim değişikliği kaynaklı hava kirliliğinin kardiyopulmoner rahatsızlık artışına ve kardiyak rahatsızlıklara sebep olduğundan, kum-toz fırtınalarının miyokardiyal enfarktüs artışına sebep olduğundan bahsedilmiştir.

1.7. Tıp fakültesi müfredatınız çevre bozulmasının ve iklim değişikliğinin ruh sağlığı ve nöropsikolojik etkilerine değiniyor mu?

Bu konu **çekirdek** müfredatta **derinlemesine** işlenmiştir. (3 puan)

Bu konu **çekirdek** müfredatta **kısaca** işlenmiştir. (2 puan)

Bu konu **seçmeli** derslerde işlenmiştir. (1 puan)

Bu konu hiçbir derste **işlenmemiştir**. (0 puan)

Verilen Puan:

2

Puan açıklaması: Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi müfredatı çevresel bozulma ve iklim değişikliğinin ruh sağlığı ve nöropsikolojik etkilerini 4.sınıf öğrencilerine İç Hastalıkları stajında “İklim Krizinin Getirdiği Riskler ve Sağlık Üzerine Etkileri” isimli derste iklim değişikliği ile ilişkili akut afetlerin ve kronik olayların getirdiği ruh sağlığı sorunlarından, eko anksiyeteden ve psikiyatrik hastalıklarla ilgili risklerden bahsedilmektedir.

1.8. Tıp fakültesi müfredatınız sağlık, bireysel hasta gıda ve su güvenliği, ekosistem sağlığı ve iklim değişikliği arasındaki ilişkileri ele alıyor mu?

Bu konu **çekirdek** müfredatta **derinlemesine** işlenmiştir. **(3 puan)**

Bu konu **çekirdek** müfredatta **kısaca** işlenmiştir. **(2 puan)**

Bu konu **seçmeli** derslerde işlenmiştir. **(1 puan)**

Bu konu hiçbir derste **işlenmemiştir**. **(0 puan)**

Verilen Puan:

3

Puan açıklaması: Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi müfredatı sağlık, bireysel hasta gıda ve su güvenliği, ekosistem sağlığı ve iklim değişikliği arasındaki ilişkileri 1. Sınıf öğrencilerine Hücre Bilimleri-1 isimli komitede Halk Sağlığı Anabilim Dalı tarafından verilen “Ekoloji ve Sağlık İlişkisi” isimli derste insan sağlığının ekosistem ürünleri ve servisleri olan temiz su ile gıdaya bağlı olduğu, ekosistem servislerinin değiştiği bir durumda insan yaşamının, ekonominin etkileneceği ve yerel göçün yaşanabileceğinden bahsedilmiştir. Sağlığın komponentlerinde de gıda üretimi ve suya erişimin önemli olduğu görsel de gösterilmiştir. Bazı ülkelerde yükselen deniz seviyesi nedeniyle kolera artışının gözlemlendiği örnek verilmiş ve yine iklim değişiminin temiz su kaynakları ile gıda verimi üzerinde risk oluşturabileceği ifade edilmiştir.

2. Sınıf öğrencilerine Hastalıkların Biyolojik Temeli isimli komitede Farmakoloji Anabilim Dalı tarafından verilen “Otokoidler” isimli derste atmosferdeki zararlı gazlardan ve iklim değişikliğinin dünyadaki en önemli problemlerden biri olduğuna dair kısaca bilgi verilmiştir.

3.sınıf öğrencilerine Halk Sağlığı-Adli Tıp-Deontoloji-Biyoistatistik isimli komite içerisinde işlenen Halk Sağlığı Anabilim Dalı tarafından verilen “Çevre Sağlığı” isimli 5 derslik konuda değinilmektedir.

Klinik dönemde 4. Sınıf öğrencilerine İç Hastalıkları stajında “İklim Krizinin Getirdiği Riskler ve Sağlık Üzerine Etkileri” isimli derste su ve gıda güvenliği, ktlık, bitkilerin artan karbondioksit düzeylerine karşın besleyicilik değerinin düşmesi, Tek Sağlık ve Gezegenel Sağlık Kavramları çerçevesinde detaylı bahsedilmiştir.

1.9. Tıp fakültesi müfredatınız, düşük sosyoekonomik statüye sahip olanlar, kadınlar, renkli topluluklar, yerli topluluklar, çocuklar, evsiz nüfus ve yaşlı yetişkinler gibi dışlanmış nüfuslar üzerindeki iklim değişikliğinin aşırı etkisini ele alıyor mu?

Bu konu **çekirdek** müfredatta **derinlemesine** işlenmiştir. (3 puan)

Bu konu **çekirdek** müfredatta **kısaca** işlenmiştir. (2 puan)

Bu konu **seçmeli** derslerde işlenmiştir. (1 puan)

Bu konu hiçbir derste **işlenmemiştir**. (0 puan)

Verilen Puan:

2

Puan açıklaması: Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi müfredatı düşük sosyoekonomik statüye sahip olanlar, kadınlar, beyaz olmayan topluluklar, yerli topluluklar, çocuklar, evsiz nüfus ve yaşlı yetişkinler gibi dışlanmış nüfuslar üzerindeki iklim değişikliğinin aşırı etkisini 1. sınıf öğrencilerine Hücre Bilimleri-1 isimli komitede Halk Sağlığı Anabilim Dalı tarafından verilen “Ekoloji ve Sağlık İlişkisi” isimli derste kısaca bahsetmiştir.

Klinik dönemde 4. sınıf öğrencilerine İç Hastalıkları stajında “İklim Krizinin Getirdiği Riskler ve Sağlık Üzerine Etkileri” isimli derste kırılgan topluluklardan ve iklim adaletsizliğinden, iklim değişikliğine en az katkıda bulunan toplulukların en çok etkilenenler olmasından kısaca bahsedilmiştir.

1.10. Tıp fakültesi müfredatınız, iklim değişikliğinin küresel ölçekte eşitsiz bölgesel sağlık etkilerine değiniyor mu?

Bu konu **çekirdek** müfredatta **derinlemesine** işlenmiştir. (3 puan)

Bu konu **çekirdek** müfredatta **kısaca** işlenmiştir. (2 puan)

Bu konu **seçmeli** derslerde işlenmiştir. (1 puan)

Bu konu hiçbir derste **işlenmemiştir**. (0 puan)

Verilen Puan:

2

Puan açıklaması: Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi müfredatı küresel olarak iklim değişikliğinin eşit olmayan bölgesel sağlık etkilerinden 4. sınıf öğrencilerine İç Hastalıkları stajında “İklim Krizinin Getirdiği Riskler ve Sağlık Üzerine Etkileri” isimli derste iklim adaletsizliğinden, iklim değişikliğine en az katkıda bulunan toplulukların en çok etkilenenler olmasından kısaca bahsedilmiştir.

Müfredat: Çevresel Sağlık ve Antropojenik Toksinlerin İnsan Sağlığı Üzerindeki Etkileri

1.11. Tıp fakültesi müfredatınız endüstri kaynaklı çevresel toksinlerin (örneğin hava kirliliği, pestisitler) üreme sağlığı üzerindeki etkileri ele alıyor mu?

Bu konu **çekirdek** müfredatta **derinlemesine** işlenmiştir. (3 puan)

Bu konu **çekirdek** müfredatta **kısaca** işlenmiştir. (2 puan)

Bu konu **seçmeli** derslerde işlenmiştir. (1 puan)

Bu konu hiçbir derste **işlenmemiştir**. (0 puan)

Verilen Puan:

3

Puan açıklaması: Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi müfredatı, 3.sınıf öğrencilerine Halk Sağlığı-Adli Tıp-Deontoloji-Biyostatistik isimli komite içerisinde işlenen Halk Sağlığı Anabilim Dalı tarafından verilen “Çevre Sağlığı” adlı derste endüstri kaynaklı çevresel toksinlerin üreme sağlığı üzerindeki etkilerini basitçe ele alıyor.

Klinik dönemde 4. sınıf öğrencilerine Pediatri stajında “Çevre Kirliliği ve Çocuk Sağlığı” isimli derste Kalıcı Organik Kirleticiler’den ve Endokrin Bozucu Kimyasallar’dan, etkilenim yollarından ve gebelik sağlığı üzerindeki olumsuz etkilerinden bahsedilmiştir.

1.12. Tıp fakültesi müfredatınız, üniversitenin çevresindeki toplulukları ilgilendiren önemli insan kaynaklı çevresel tehditleri ele alıyor mu?

Bu konu **çekirdek** müfredatta **derinlemesine** işlenmiştir. (3 puan)

Bu konu **çekirdek** müfredatta **kısaca** işlenmiştir. (2 puan)

Bu konu **seçmeli** derslerde işlenmiştir. (1 puan)

Bu konu hiçbir derste **işlenmemiştir**. (0 puan)

Verilen Puan:

3

Puan açıklaması: Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi müfredatı, üniversitenizin çevresindeki nüfus ile ilgili,önemli insan kaynaklı çevresel tehditleri 1. Sınıf öğrencilerine Hücre Bilimleri-1 isimli komitede Halk Sağlığı Anabilim Dalı tarafından verilen “Ekoloji ve Sağlık İlişkisi” isimli derste insan sağlığının ekosistem ürünleri ve servisleri olan temiz su ile gıdaya bağlı olduğu, ekosistem servislerinin değiştiği bir durumda insan yaşamının, ekonominin etkileeneceği ve yerel göçün yaşanabileceğinden bahsedilmiştir.

3.sınıf öğrencilerine Halk Sağlığı-Adli Tıp-Deontoloji-Biyostatistik isimli komite içerisinde işlenen Halk Sağlığı Anabilim Dalı tarafından verilen “Çevre Sağlığı” isimli derste Atıklar başlığı altında değişiyor.

Klinik dönemde 4. Sınıf İç Hastalıkları stajında “İklim Değişikliği” dersinde maden kazıları kaynaklı sera gazlarının salınımının artması ile sıcaklığın arttığından orman tahribatlarının da katkısı olduğundan bahsetmiştir. Ayrıca insan kaynaklı sera gazı yayılımının sıcaklık artışına, aşırı hava olaylarına ve su seviyesinde yükselmelere; bunların da atmosferi kirleten taneciklerin yoğunluğunun artmasına sebep olduğundan bahsedilmiştir. “Pulmoner Hastalıkların Belirti ve Bulguları” ve “Akciğer Kanseri” derslerinde solunum yolu hastalıklarının çevresel etkenlerinden, bu etkenlerin hangi hastalıklara yol açtıklarından, Ankara dahil Türkiye’nin hangi bölgelerinde bu etkenlere maruziyetin daha çok olduğundan ve maruziyetleri önleme politikalarından bahsedilmiştir.

1.13. Tıp fakülteniz, gezegensel sağlık çözümlerinin temel bileşenleri olarak Yerli bilgi ve değer sistemlerinin önemini ne ölçüde vurguluyor?

Bu konu **çekirdek** müfredatta **derinlemesine** işlenmiştir. (3 puan)

Bu konu **çekirdek** müfredatta **kısaca** işlenmiştir. (2 puan)

Bu konu **seçmeli** derslerde işlenmiştir. (1 puan)

Bu konu hiçbir derste **işlenmemiştir**. (0 puan)

Verilen Puan:

1

Puan açıklaması: Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi çekirdek müfredatı gezegensel sağlık çözümlerinin temel bileşenleri olarak yerli bilgi ve değer sistemlerinin önemi vurgulanmıyor.

2. Sınıf öğrencilerine açık olan “Çevresel Sürdürülebilirlik” dersinde yerli bilgi ve değer sistemlerinin önemi, ülkemizde ve şehrimizde iklim adına yapılan çalışmalar ve kültürümüzün iklimle ilişkisi, iklim krizi ve Türkiye’nin durumu üzerinde konuşuluyor.

1.14. Tıp fakültesi müfredatınız, düşük sosyoekonomik statüye sahip olanlar, kadınlar, renkli toplumlar, çocuklar, evsiz nüfus, yerli nüfus ve yaşlı yetişkinler gibi dışlanmış nüfuslar üzerindeki antropojenik çevresel toksinlerin aşırı etkisini ele alıyor mu?

Bu konu **çekirdek** müfredatta **derinlemesine** işlenmiştir. (3 puan)

Bu konu **çekirdek** müfredatta **kısaca** işlenmiştir. (2 puan)

Bu konu **seçmeli** derslerde işlenmiştir. (1 puan)

Bu konu hiçbir derste **işlenmemiştir**. (0 puan)

Verilen Puan:

2

Puan açıklaması: Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi müfredatı antropojenik çevresel toksinlerin, düşük sosyoekonomik statüye sahip olanlar, kadınlar, beyaz olmayan toplumlar, çocuklar, evsiz nüfuslar, yerli halklar ve yaşlı yetişkinler gibi dışlanmış toplumlar üzerindeki büyük etkisi 4. sınıf öğrencilerine İç Hastalıkları stajında “İklim Krizinin Getirdiği Riskler ve Sağlık Üzerine Etkileri” isimli dersinde kırılgan toplumlar, iklim adaletsizliği ve hâlihazırda sosyoekonomik olarak dezavantajlı olan toplumlar temelinde kısaca bahsetmiştir.

4. sınıf öğrencilerine Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları stajında “Çevre Kirliliği ve Çocuk Sağlığı” dersinde çocukların Kalıcı Organik Kirleticilere ve Endokrin Bozucu Kimyasallara neden erişkinlere kıyasla daha sık maruz kaldığı ve daha çok etkilendiği vurgulanmıştır.

Müfredat: Sürdürülebilirlik

1.15. Tıp fakültesi müfredatınız bitki bazlı beslenmenin çevre ve sağlık açısından ek yararlarını ele alıyor mu?

Bu konu **çekirdek** müfredatta **derinlemesine** işlenmiştir. (3 puan)

Bu konu **çekirdek** müfredatta **kısaca** işlenmiştir. (2 puan)

Bu konu **seçmeli** derslerde işlenmiştir. (1 puan)

Bu konu hiçbir derste **işlenmemiştir**. (0 puan)

Verilen Puan:

2

Puan açıklaması: Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi müfredatı bitkisel bazlı bir diyetin çevre ve sağlık açısından ek yararlarını 4. sınıf öğrencilerine İç Hastalıkları stajında “İklim Krizinin Getirdiği Riskler ve Sağlık Üzerine Etkileri” isimli dersinde “iklim dostu bir hayat sürme” çerçevesinde, özellikle endüstriyel hayvancılığın karbon ayak izi ve metan gazına vurgu yapılarak anlatılmakta, bitki bazlı bir diyetin sağlık ek faydalarından kısaca bahsedilmektedir.

1.16. <u>Tıp fakültesi müfredatınız</u> sağlık sektörünün karbon ayak izini ele alıyor mu?	
Bu konu çekirdek müfredatta derinlemesine işlenmiştir. (3 puan)	
Bu konu çekirdek müfredatta kısaca işlenmiştir. (2 puan)	
Bu konu seçmeli derslerde işlenmiştir. (1 puan)	
Bu konu hiçbir derste işlenmemiştir . (0 puan)	
Verilen Puan:	2
<i>Puan açıklaması: Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi müfredatı sağlık sektörünün karbon ayak izi hakkında 4. sınıf öğrencilerine İç Hastalıkları stajında “İklim Değişikliği ve Sağlık Etkileri” isimli derste dünya geneli ve Amerika Birleşik Devletleri örneğiyle kısaca bahsetmiştir.</i>	

1.17. <u>Tıp fakültesi müfredatınız</u> , sürdürülebilir klinik uygulamanın bu bileşenlerini <u>temel</u> müfredatta kapsıyor mu? (her biri için puan)	Hedef
Aşırı tıbbi müdahaleden, aşırı tetkikten ve/veya aşırı tedaviden kaçınmanın sağlık ve çevre açısından ortak faydaları (2 puan)	0
İlaçların çevresel etkisinin ve aşırı reçete yazmanın iklim sağlığına zarar vermenin nedenleri olmaları. Alternatif olarak, mümkün olduğunda reçete yazmayı ve bunun çevresel ve sağlıkla ilgili ek yararlarını öğretmek bu ölçeği tamamlayacaktır (2 puan) .	0
Tip 2 diyabet için uygun durumlarda egzersiz veya yoga dersleri gibi farmasötik olmayan durum yönetiminin ; mental sağlık için bahçe işleri gibi sosyal grup faaliyetlerinin; bisiklet programları gibi aktif ulaşımın, sağlıksal ve çevresel açıdan ek faydaları. Bu, Birleşik Krallık'ta yaygın olarak sosyal reçete yazma olarak bilinir. (1 puan)	0
Cerrahi sağlık hizmetlerinin gezegen sağlığı ve iklim krizi üzerindeki çevresel etkisi ve bunun nasıl hafifletilebileceği. (1 puan)	0
Anestezi gazlarının sağlık hizmetleri karbon ayak izine etkisi ve anestezinin çevresel etkilerini azaltmanın yolları (örneğin, toplam intravenöz anestezi veya sera gazı emisyonları azaltılmış, çevreye daha az zararlı anestezi gaz seçeneklerinin seçilmesi). (1 puan)	0
Solunum cihazlarının sağlık hizmetinin karbon ayak izi üzerindeki etkisi ve ölçülü doz inhalerlere göre kuru toz inhalerlerin çevresel avantajı. (1 puan)	0
Sağlık kliniklerinde atık üretimi ve klinik faaliyetlerde atığı azaltma stratejileri (örneğin, yatan veya ayakta tedavi ortamındaki tek kullanımlık ürünler) (1 puan)	0
<i>Puan açıklaması: Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi müfredatı, sürdürülebilir klinik uygulamaların yukarıda yer alan hiçbirine yer vermemektedir.</i>	

Müfredat: Klinik Uygulamalar

1.18. Hasta görüşmelerine yönelik eğitimler için, tıp fakültenizin müfredatı, hastalarla iklim değişikliğinin sağlık üzerindeki etkileri hakkında konuşma stratejileri sunuyor mu?

Evet, **çekirdek** müfredat hastalarla iklim değişikliği hakkında konuşmak için sunulan stratejileri içerir. **(2 puan)**

Evet, **seçmeli** dersler hastalarla iklim değişikliği hakkında konuşmak için sunulan stratejileri içerir. **(1 puan)**

Hayır, hastalarla iklim değişikliği hakkında konuşmak için herhangi bir strateji içermez. **(0 puan)**

Verilen Puan:

0

Puan açıklaması: Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi müfredatı, hasta görüşmelerine yönelik eğitimler için, hastalarla iklim değişikliğinin sağlık üzerindeki etkileri hakkında konuşma stratejileri sunmuyor.

1.19. Hasta görüşmelerine yönelik eğitimlerde, tıp fakültenizin müfredatı, çevresel öykü veya maruz kalma öyküsü almak için stratejiler sunuyor mu?

Evet, **çekirdek** müfredat çevresel öykü almak için stratejileri içerir **(2 puan)**

Sadece **seçmeli** dersler çevresel öykü almak için stratejileri içerir. **(1 puan)**

Hayır, müfredat çevresel öykü almak için stratejileri içermez. **(0 puan)**

Verilen Puan:

2

Puan açıklaması: Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi müfredatı, hasta görüşmelerine yönelik eğitimlerde çevresel öykü ya da maruz kalma öyküsü almak için stratejileri hastalıkların işlenmeye başlandığı 3. sınıftan itibaren her dersin öykü alma ve fizik muayene slaylarında kısaca işlenmektedir ve ilgili branş hocası kişisel deneyimleri ile birlikte örnekler vermektedir.

Klinik dönemde 4. ve 5. sınıfta bu uygulama devam etmektedir. 4. sınıf İç Hastalıkları Stajında ve Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Stajında ise ayrı ayrı işlenen “Öykü Alma” derslerinde yaşanan çevrenin, mesleklerin ve çevresel toksinlere maruz kalınabilecek ortamların örnekleri verilerek öyküye nasıl dahil edilebileceği detaylıca işlenir.

Müfredat: Gezegenel Sağlık için İdari Destek

1.20. Tıp fakülteniz şu anda Sürdürülebilir Sağlık Hizmetleri Eğitimi (SSE) /gezegenel sağlık eğitimini uygulama veya iyileştirme sürecinde mi?

Evet, tıp fakültesi şu anda SSE/gezegensel sağlık eğitiminde **büyük iyileştirmeler** yapma sürecindedir. **(4 puan)**

Evet, tıp fakültesi şu anda SSE/gezegensel sağlık eğitiminde **küçük iyileştirmeler** yapma sürecindedir. **(2 puan)**

Hayır, gezegenel sağlık eğitiminde devam etmekte olan iyileştirmeler yoktur. **(0 puan)**

Verilen Puan:

2

Puan açıklaması: Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi, Yuvam Dünya ile ortak yürüttüğü “İklim Kliğini” projesi ile önce alanla ilgili tıp fakültesine dahil olan ya da olmayan yaklaşık 20 adet öğretim üyesini toplandı ve Tıp Fakültesinin de içinde bulunduğu Sıhhiye kampüsünde açılmak üzere bir seçmeli ders programı ve müfredatı yazdı. Bu dersi Tıp Fakültesi de dahil olmak üzere sağlıkla ilgili bütün bölümlerden öğrenciler alabilecekler. İlgili ders gelecek dönem açılacaktır.

1.21. Daha önce belirtilen Sürdürülebilir Sağlık Hizmetleri Eğitimi (SSE) / gezegenel sağlık konuları, çekirdek müfredata dikey olarak ne kadar iyi entegre edilmiştir?

Sürdürülebilir Sağlık Hizmetleri Eğitimi (SSE) / gezegenel sağlık konuları, çekirdek müfredata **iyi** entegre edilmiştir. **(6 puan)**

Bazı Sürdürülebilir Sağlık Hizmetleri Eğitimi (SSE) / gezegenel sağlık konuları, çekirdek müfredata uygun şekilde entegre edilmiştir. **(4 puan)**

Gezegensel sağlık/SSE entegre değildir ve öncelikle bağımsız ders(ler)de ele alınır. **(2 puan)**

Sürdürülebilir Sağlık Hizmetleri Eğitimi çok az var/hiç yok. **(0 puan)**

Verilen Puan:

3

Puan açıklaması: Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi daha önce rapor içerisinde belirtilen Sürdürülebilir Sağlık Hizmetleri Eğitimi (SSE) / gezegenel sağlık konuları, çekirdek müfredata dikey olarak bazı konular açısından entegredir. 1. sınıf eğitiminden 4. sınıf eğitimine bazı konularda (özellikle gezegenel sağlık hakkında) çekirdek müfredata entegre edilmiştir.

3. sınıf öğrencilerine “Sürdürülebilir Sağlık Hizmetleri” konu başlıklı bir ders verilmektedir.

1.22. Tıp fakülteniz, gezegensel sağlık ve sürdürülebilir sağlık hizmetlerinin tıp öğrenimi boyunca içerik olarak dahil edilmesinden sorumlu olacak ve özel olarak denetleyecek bir fakülte üyesi istihdam ediyor mu?

Evet, tıp fakültesinde gezegensel sağlık ve sürdürülebilir sağlık hizmetlerinin müfredat entegrasyonunu denetlenmesinden sorumlu belirli bir fakülte/personel üyesi vardır. **(1 puan)**

Hayır, tıp fakültesinde gezegensel sağlık ve sürdürülebilir sağlık hizmetlerinin müfredat entegrasyonunu denetlenmesinden sorumlu belirli bir fakülte/personel üyesi yoktur. **(0 puan)**

Verilen Puan:

0

Puan açıklaması: Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi, gezegensel sağlık ve sürdürülebilir sağlık hizmetlerinin tıp öğrenimi boyunca içerik olarak dahil edilmesinden sorumlu olacak ve özel olarak denetleyecek bir fakülte üyesi istihdam etmemektedir.

Bölüm Toplamı (72 üzerinden 46)

63.8%

Özet Sayfasına [buradan geri dönün](#)

Disiplinlerarası Araştırma

Bölüm Özeti: Bu bölüm, daha geniş kurumdaki disiplinler arası gezegensel sağlık araştırmalarının kalitesini ve niceliğini değerlendirir. Sağlık ve çevre arasındaki etkileşimler karmaşık ve çok faktörlüdür. İklim değişikliği çevre bilimi perspektifinden kapsamlı bir şekilde incelenmiş olsa da, gezegensel sağlık yeni ortaya çıkan bir alandır. Yetenekli araştırmacılara ve araştırma kaynaklarına sahip önde gelen sağlık kurumları olarak kurumlar, iklim değişikliğinin ve antropojenik çevresel toksinlerin sağlık etkilerini inceleyen araştırmaları finanse etmelidir. Bu yükümlülük özellikle güçlüdür çünkü halk ve politika yapıcılar, insan sağlığı üzerindeki etkileri vurgulandığında iklim değişikliğine daha fazla dikkat etmektedir.

2.1. Tıp fakültenizde gezegensel sağlık araştırması ve sürdürülebilir sağlık hizmetleri araştırması yapan araştırmacılar var mı?

Evet, tıp fakültesinde birincil araştırma odağı gezegensel sağlık veya sürdürülebilir sağlık hizmetleri olan öğretim üyeleri var. **(3 puan)**

Evet, tıp fakültesinde gezegensel sağlık veya sürdürülebilir sağlık hizmetleri ile ilgili araştırmalar yürüten öğretim üyeleri var, ancak bunlar onların birincil araştırma odağı değil. **(2 puan)**

Kurumda gezegensel sağlık veya sürdürülebilir sağlık hizmetleri araştırmacıları var ama hiçbirinin tıp fakültesiyle ilişkisi yok. **(1 puan)**

Hayır, kurumda veya tıp fakültesinde şu anda gezegensel sağlık ve/veya sürdürülebilir sağlık hizmetleri araştırmacıları yok. **(0 puan)**

Verilen Puan:

2

Puan açıklaması: Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi kapsamında son 3 yılda gezegensel sağlıkla direkt ilgili 152 araştırma yapılmış ve yayınlştırılmıştır. Üniversite Tıp Fakültesi dahilinde sürdürülebilir sağlık hizmetleri hakkında hiçbir çalışma bulunmamaktadır. Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi öğretim üyeleri arasında birincil araştırma odağı gezegensel sağlık ya da sürdürülebilir sağlık hizmetleri olan bir öğretim üyesi yoktur.

2.2. Kurumunuzda interdisiplinler gezegensel sağlık araştırmaları için özel bir departman veya enstitü var mı?

İnterdisipliner gezegensel sağlık araştırmaları için ayrılmış en az bir bölüm veya enstitü vardır. **(3 puan)**

İnterdisipliner gezegensel sağlık araştırmaları için ayrılmış bir bölüm veya enstitü yoktur ancak gelecek 3 yıl içinde açılması planlanmaktadır. **(2 puan)**

Bir İş ve Çevre Sağlığı departmanı var, ancak gezegensel sağlık araştırmaları için interdisipliner bir departman veya enstitü yok. **(1 puan)**

Özel bir departman veya enstitü yok. **(0 puan)**

Verilen Puan:

1

Puan açıklaması: Hacettepe Üniversitesine bağlı [İş Sağlığı ve Güvenliği Meslek Hastalıkları Uygulama ve Araştırma Merkezi \(HİSAM\)](#) bulunmaktadır. Fakat gezegensel sağlık üzerine birincil olarak çalışan bir departman veya enstitü bulunmamaktadır. HİSAM Küresel İklim Değişikliği ve Çalışan Sağlığı üzerine araştırmalar yapmakta ve seminer programları ile odak grupları bilgilendirmektedir.

2.3. İklim değişikliğinden ve çevresel adaletsizlikten orantısız bir şekilde etkilenen toplulukların tıp fakültenizdeki araştırma gündemi hakkında fikirler sunduğu veya kararlar aldığı bir süreç var mı?

Evet, iklim ve çevre adaletsizliğinden etkilenen topluluk üyelerinin iklim+çevre araştırmaları gündemi hakkında karar alma yetkisine sahip olduğu bir süreç var. **(3 puan)**

Evet, iklim ve çevre adaletsizliğinden etkilenen topluluk üyelerinin iklim+çevre araştırma gündemi hakkında tavsiye verdiği bir süreç var. **(2 puan)**

Hayır, ancak topluluk üyelerinin araştırma gündemi hakkında tavsiyede bulunmaları veya kararlar almaları için bir süreç oluştırmaya yönelik mevcut çabalar var. **(1 puan)**

Böyle bir süreci oluştırmak için herhangi bir süreç ve çaba yoktur. **(0 puan)**

Verilen Puan:

0

Puan açıklaması: Hacettepe Üniversitesi ve Tıp Fakültesinde herhangi bir anahtar grubun araştırma gündemi hakkında fikirler sunduğu ya da kararlar aldığı bir süreç yoktur.

2.4. Kurumunuzun geçmiş ve devam etmekte olan çevre ve sağlık araştırmalarını merkeze alan bir gezegensel sağlık web sitesi var mı?

Kullanımı kolay , yeterince kapsamlı ve gelecek etkinlikleri, kurumunuzdaki gezegensel sağlık liderlerini ve ilgili finansman fırsatlarının hepsini içeren sağlık ve çevre ile ilgili çeşitli kampüs kaynaklarını merkezileştiren bir web sitesi vardır. **(3 puan)**

Sağlık ve çevre ile ilgili çeşitli kampüs kaynaklarını merkezileştirmeye çalışan bir web sitesi var, ancak kullanımı zor, güncellenmemiş veya yeterince kapsamlı değil. **(2 puan)**

Kurumun sağlık ve çevre ile ilgili bazı kaynakları içeren bir Sürdürülebilirlik Ofisi web sitesi vardır. **(1 puan)**

Bir web sitesi yoktur. **(0 puan)**

Verilen Puan:

1

Puan açıklaması: Hacettepe Üniversitesi Sürdürülebilir Yerleşkeler Koordinatörlüğü çeşitli alanlarda çevreyi korumanın ve bu çevrenin birer üyesi olan bireyleri bilinçlendirmenin öneminin farkındalığı ile yola çıkmış ve bu çevrede bir fark yaratmayı hedefleyen bir organizasyondur. Koordinatörlüğün web sitesinde konu hakkında haberlere, etkinlik ve kampanya duyuruları bulunmaktadır.

<https://syk.hacettepe.edu.tr/>

<http://sustainability.hacettepe.edu.tr/>

2.5. Kurumunuz yakın zamanda gezegensel sağlık ile ilgili konularda bir konferans veya sempozyuma ev sahipliği yaptı mı?

Evet, **tıp fakültesi** geçen yıl gezegensel sağlık ile ilgili konularda en az bir konferans veya sempozyuma ev sahipliği yaptı. **(4 puan)**

Evet, **kurum** geçen yıl gezegensel sağlık ile ilgili konularda en az bir konferans veya sempozyuma ev sahipliği yaptı. **(3 puan)**

Evet, **kurum** son 3 yıl içinde gezegensel sağlık ile ilgili konularda bir konferansa ev sahipliği yaptı. **(2 puan)**

Kurum doğrudan herhangi bir konferansa ev sahipliği yapmadı, ancak yerel bir gezegensel sağlık etkinliği için mali destek sağladı. **(1 puan)**

Hayır, **kurum** son üç yılda gezegensel sağlık ile ilgili konularda bir konferansa ev sahipliği yapmadı. **(0 puan)**

Verilen Puan:

4

Puan açıklaması: Hacettepe Üniversitesi 22 Ekim 2024'te "Galapagos'un Sesleri: Biyoçeşitlilik ve İklim Değişikliği Üzerine Bir Diyalog" adlı söyleşiyi, 16 Mayıs 2024'te İklim Değişikliği Çağında Sürdürülebilir Orman Ekosistemleri isimli konferans düzenlemiştir. Ayrıca 12 Şubat 2025 günü Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı bünyesinde "Çevre Güvenliği" başlıklı konferans düzenlenmiştir.

2.6. Tıp fakülteniz ulusal veya uluslararası bir gezegensel sağlık veya SSE organizasyonunun üyesi mi?

Evet, tıp fakültesi ulusal veya uluslararası bir gezegen sağlığı veya SSE kuruluşunun üyesidir. **(1 puan)**

Hayır , tıp fakültesi böyle bir organizasyonun üyesi değildir. **(0 puan)**

Verilen Puan:

0

Puan açıklaması: Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi ulusal ya da uluslararası bir gezegen sağlık veya SSE organizasyonunun üyesi değildir.

Bölüm Toplamı (17 üzerinden 8)

47%

Özet Sayfasına [buradan geri dönün](#)

Toplumsal Hizmet ve Savunuculuk

Bölüm Özeti: Bu bölüm tıp fakültelerinin gezegen sağlığıyla ilişkili toplum yararına çalışma ve savunuculuk çabalarına katılımını değerlendirir. Gezegen sağlığı hakkında araştırma yapmak ve eğitim vermek gereklidir ancak yeterli değildir. Kurumların ayrıca çevresel sağlık zararlarından en çok etkilenen topluluklarla doğrudan etkileşime girmesi kritik öneme sahiptir. İklim değişikliği büyük ölçüde güç ve kaynaklara sahip olanlar tarafından yaratılan bir sorun olsa da etkileri orantısız bir şekilde kaynakları yetersiz nüfuslara ve renkli topluluklara düşmektedir. Kurumlar, çevresel sağlık tehditleri hakkında bilgi paylaşmak, birlikte değişim için savunuculuk yapmak ve öğrencilere bu çalışmanın bir parçası olma fırsatları sağlamak için iklim değişikliği ve kirlilikten etkilenen yerel topluluklarla ortaklık kurmalıdır.

3.1. Tıp fakülteniz, gezegensel sağlığı ve çevre sağlığını desteklemek için toplum örgütleriyle işbirliği yapıyor mu?

Evet, tıp fakültesi, gezegensel sağlığı ve çevre sağlığını desteklemek için **birden fazla** toplum örgütüyle aktif bir şekilde ortaktır. **(3 puan)**

Evet, tıp fakültesi, gezegensel sağlığı ve çevre sağlığını desteklemek için **bir** toplum örgütüyle aktif bir şekilde ortaktır. **(2 puan)**

Kurum toplum örgütleriyle ortaktır,ama tıp fakültesi bu ortaklığın bir parçası değildir, ancak gezegensel sağlık ile ilgili toplum odaklı etkinliklere katılır. **(1 puan)**

Hayır, böyle aktif bir partnerliği yoktur. **(0 puan)**

Verilen Puan:

3

Puan açıklaması: Hacettepe Üniversitesi, Tıp Fakültesi ile birlikte gezegensel sağlığı ve çevre sağlığını desteklemek için Yuvam Dünya isimli iklim krizi üzerine çalışmalar yürüten dernek ile işbirliği yapmaktadır. Bu işbirliği kapsamında 2024-2025 döneminde Hacettepe Üniversitesi, Yuvam Dünya Derneği ve National Geographic işbirliği ile ortaklaşa düzenlenen "Dünyaya Sevgi ve Saygı Kuşağı" etkinliğini düzenlemiştir. Ayrıca Koç Üniversitesi ve Yuvam Dünya Derneği işbirliği ile İklim Kliniği Projesi de 2024-2025 döneminde yürütülmektedir. Bu proje kapsamında Tıp Fakültesi öğrencilerine yönelik bir gezegensel sağlık seçmeli dersi açılması çalışmaları sürdürmektedir.

Hacettepe Üniversitesi, Tıp Fakültesi ile New Mexico Üniversitesi ile imzaladığı anlaşma ile Project ECHO'nun Türkiye'de yürütücüsü olmaya hak kazanmıştı. Aynı bağlamda Hacettepe Üniversitesi, Tıp Fakültesi ile birlikte Duke Üniversitesi Nicholas Institute for Energy, Environment and Sustainability tarafından yürütülmekte olan Infrastructure Sustainability Learning (ISLe) İnisiyatifi Projesi (<https://nicholasinstitute.duke.edu/project/infrastructure-sustainability-learning-isle-initiative>) kapsamında geliştirilen öğrenme modelinin uygulamak ve sürdürülebilir altyapı konusunda çalışmak üzere Project ECHO kapsamında Duke Üniversitesi ile iş birliği yapmaktadır.

3.2. Tıp fakülteniz gezegensel sağlık ile ilgili halka yönelik kurslar veya etkinlikler düzenliyor mu?

Tıp fakültesi, her yıl en az bir kez halka yönelik kurslar veya etkinlikler düzenler. **(3 puan)**

Tıp fakültesi yılda en az bir kez halka açık kurslar veya etkinlikler düzenler, ancak bunlar öncelikle bir halk izleyici kitlesi için oluşturulmaz. **(2 puan)**

Kurum, halka yönelik kurslar veya etkinlikler düzenlemiştir, ancak tıp fakültesi bu kursların veya etkinliklerin planlanmasında yer almamıştır. **(1 puan)**

Kurum/tıp fakültesi, halka yönelik bu tür kurslar veya etkinlikler düzenlemedi. **(0 puan)**

Verilen Puan:

0

Puan açıklaması: Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi gezegensel sağlık ile ilgili halka yönelik kurs veya etkinlik düzenlememektedir.

3.3. Tıp fakülteniz, duyurularında gezegensel sağlık ve/veya sürdürülebilir sağlık hizmetleri ile ilgili konuları düzenli olarak ele alıyor mu?

Evet, tüm öğrenciler düzenli olarak gezegensel sağlık ve/veya sürdürülebilir sağlık hizmetleri konulu duyurular alır. **(2 puan)**

Evet, bazen gezegensel sağlık ve/veya sürdürülebilir sağlık hizmetleri konuları duyurularda yer alır. **(1 puan)**

Hayır, öğrenciler gezegensel sağlık ve/veya sürdürülebilir sağlık hizmetleri konulu duyurular almaz. **(0 puan)**

Verilen Puan:

0

Puan açıklaması: Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi gezegensel sağlık ve sürdürülebilir sağlık hizmetleri konusunu ele almaz ve bu konuda duyuru paylaşmaz.

3.4. Kurum veya tıp fakültesine bağlı hastane, gezegensel sağlık ve sürdürülebilir sağlık hizmetleri alanındaki bilgi ve becerilerinin mesleki kariyerleri boyunca güncel kalmasını sağlamak amacıyla mezuniyet sonrası bireyleri hedefleyen mesleki eğitim faaliyetlerinde bulunuyor mu?

Evet, kurum veya tıp fakültesi hastanesi, gezegensel sağlık ve/veya sürdürülebilir sağlık hizmetleri ile ilgili olarak, en az biri gezegen sağlığına odaklanan olmak üzere, mezuniyet sonrasında sorumlu birimler için **birden fazla** yüz yüze veya çevrimiçi kurs sunmaktadır. **(2 puan)**

Evet, kurum veya tıp fakültesi hastanesi, gezegensel sağlık ve/veya sürdürülebilir sağlık hizmetleri ile ilgili olarak mezuniyet sonrasında sorumlu birimler için **bir** kurs sunmaktadır. **(1 puan)**

Mezuniyet sonrasında sorumlu birimler için bu tür erişilebilir kurslar yoktur. **(0 puan)**

Verilen Puan:

1

Puan açıklaması: Hacettepe Üniversitesi Yaşam Boyu Öğrenme Merkezi çatısı altından ücretli bir [İklim Değişikliği için Sürdürülebilir Kalkınma](#) isimli bir sertifika programı düzenlenmektedir.

3.5. Tıp fakültenizde veya tıp fakültesine bağlı hastanenizde, hastalar için çevresel sağlık maruziyetleri hakkında erişilebilir eğitici materyaller mevcut mu?

Evet, fakülteye bağlı **tüm** hastanelerde, hastalar için için eğitici materyaller mevcut. **(2 puan)**

Fakülteye bağlı **bazı** hastanelerde, hastalar için için eğitici materyaller mevcut. **(1 puan)**

Hayır, fakülteye bağlı **hiçbir** hastanede eğitici materyaller mevcut değil. **(0 puan)**

Verilen Puan:

2

Puan açıklaması: Hacettepe Üniversitesi Hastanelerinin web sitesi hastaları ve danışanları iklim değişikliği ve sağlık üzerindeki etkileriyle ilgili konularda [Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalının sitesine](#) yönlendirmektedir.

3.6. Tıp fakültenizde veya tıp fakültesine bağlı hastanenizde, hastalar için iklim değişikliği ve sağlık üzerindeki etkileriyle ilgili erişilebilir eğitici materyaller mevcut mu ?

Evet, fakülteye bağlı **tüm** hastanelerde, hastalar için için eğitici materyaller mevcut. **(2 puan)**

Fakülteye bağlı **bazı** hastanelerde, hastalar için için eğitici materyaller mevcut. **(1 puan)**

Hayır,fakülteye bağlı **hiçbir** hastanede eğitici materyaller mevcut değil. **(0 puan)**

Verilen Puan:

2

Puan açıklaması: Hacettepe Üniversitesi Hastanelerinin web sitesi hastaları ve danışanları iklim değişikliği ve sağlık üzerindeki etkileriyle ilgili konularda Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalının sitesine yönlendirmektedir. İlgili web sitesinde Topluma Yönelik Güncel Sağlık Bilgileri kısmında Toplum İçin [Bilgilendirme Dökümanları](#), İnfografikler; [Bilgi Notları](#), Sunumlar, ve [Posterler](#) yer almaktadır.

Bölüm Toplamı (14 üzerinden 8)

57.1%

Özet Sayfasına [buradan geri dönün](#)

Gezegensel Sağlık Öğrenci Girişimlerine Destek

Bölüm Özeti: Bu bölüm, fonlama, burslar, programlama ve öğrenci grupları gibi öğrenci liderliğindeki gezegen sağlığı girişimlerine yönelik kurumsal desteği değerlendirir. Gezegen sağlığı genç bir alandır ve iklim değişikliğinin derinden şekillendirdiği bir gelecekle karşı karşıya olan gençler olarak, öğrenciler genellikle bir kurumda bu alana ilk dahil olanlardır. Kurumlar, öğrencilerin sürdürülebilirlik kalite iyileştirme (QI) girişimlerine katılmaları, ilgi alanlarında akıl hocaları bulmaları ve gezegen sağlığı projeleri için fon almaları için destek sağlamalıdır.

4.1. Tıp fakülteniz veya kurumunuz, bir sürdürülebilirlik girişimini / kalite iyileştirme projesini hayata geçirmekle ilgilenen tıp öğrencilerine destek sunuyor mu?

Evet, tıp fakültesi veya kurum, bir sürdürülebilirlik girişimlerini/kalite iyileştirme projelerini hayata geçirmeleri için hibeler sunar ya da sürdürülebilirlik kalitesi iyileştirme projeleri çekirdek müfredatın bir parçasıdır. **(2 puan)**

Tıp fakültesi veya kurum sürdürülebilirlik kalitesi iyileştirme projelerini teşvik eder (staj için veya dikey olarak gereklilikleri yerine getirmek için) ve öğrencilerin bu projelerde başarılı olmalarına yardımcı olacak kaynaklar sunar, ancak öğrenci hibeleri ve katılma zorunluluğu yoktur. **(1 puan)**

Hayır, ne tıp fakültesi ne de kurum sürdürülebilirlik girişimleri veya sürdürülebilirlik kalitesi iyileştirme projeleri için fırsatlar ve destekler sunmuyor. **(0 puan)**

Verilen Puan:

1

Puan açıklaması: Hacettepe Üniversitesi ve Tıp Fakültesi'nin sürdürülebilirlik girişimini/ kalite iyileştirme projesini hayata geçirmek ile ilgilenen tıp öğrencilerine maddi destek sunmamaktadır. Hacettepe Üniversitesi Proje Destek Ofisi, Avrupa Birliği'nin herhangi bir sürdürülebilirlik girişimini ya da kalite iyileştirme projesini destekleyebileceği hibe programlarını Hacettepe Üniversitesi Sürdürülebilir Yerleşkeler Koordinatörlüğü de bu alanda Türkiye'deki programları duyurur. Ayrıca Tıp Fakültesi 1. Sınıf öğrencilerine Hekimlikte Sosyal Sorumluluk modülü altında öğrencilerin seçmesi için sunulan projeler arasında iklim değişikliği ya da sürdürülebilirlik hakkında konuları içeren projeleri de sunar.

4.2. Kurumunuz tıp öğrencilerine gezegensel sağlık ve/veya sürdürülebilir sağlık hizmetleri ile ilgili araştırma yapma fırsatları sunuyor mu?

Kurumun, gezegensel sağlık ve/veya sürdürülebilir sağlık hizmetleri araştırması yapmakla ilgilenen öğrenciler için **özel** bir araştırma programı veya bursu vardır. **(2 puan)**

Öğrencilerin gezegensel sağlık/sürdürülebilir sağlık hizmetleri ile ilgili araştırma yapmaları için araştırma fırsatları vardır, ancak bunları boş zamanlarında bunları araştırmaları ve yürütmeleri için öğrenci girişimleri/toplulukları olmasını gerektirir. **(1 puan)**

Öğrencilerin gezegensel sağlık/sürdürülebilir sağlık hizmetleri araştırmalarına katılmaları için fırsatlar **sunulmamaktadır**. **(0 puan)**

Verilen Puan:

1

Puan açıklaması: Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencilerine gezegensel sağlık ve sürdürülebilir sağlık hizmetleri ile ilgili araştırma yapma fırsatını kurumsal olarak sunmaz. Gezegensel Sağlık hakkında özelleşmiş öğrenci toplulukları ya da iklim alanı ile ilgilenen öğretim üyeleri ile bireysel iletişimiyle ilgili çalışmalar yürütülebilir. Gezegensel Sağlık ve sürdürülebilir sağlık hizmetleri projeleri için özelleşmiş herhangi bir burs programı sunulmamaktadır.

4.3. Tıp fakültesinin, tıp öğrencilerinin gezegensel sağlık ve/veya sürdürülebilir sağlık hizmetleri faaliyetleri ile ilgili özgül bilgileri ve tıp fakültesi içerisindeki danışmanları bulabilecekleri bir web sayfası var mı? Örneğin, gerçekleştirilen projeler, tıp fakültesinde devam eden mevcut girişimler ve/veya potansiyel danışmanların iletişim bilgileri.

Tıp fakültesinin, ilgili girişimler hakkında güncel bilgileri ve potansiyel danışmanların iletişim bilgilerini içeren, gezegensel sağlık veya sürdürülebilir sağlık hizmetleri ile ilgili özgül bilgiler içeren **tıp fakültesine ait bir web sayfası** vardır. **(2 puan)**

Tıp fakültesi içinde gezegensel sağlık ve sürdürülebilir sağlık hizmetleri alanındaki projeler ve danışmanlar hakkında bazı bilgiler içeren **tıp fakültesine ait bir web sayfası** var, ancak sayfa özgül bilgiler açısından **eksiktir**. **(1 puan)**

Tıp fakültesine özgü gezegensel sağlık ve sürdürülebilir sağlık hizmetleri alanındaki projeler ve danışmanlar hakkında bazı bilgilere ulaşmak için bir web sayfası **yoktur**. **(0 puan)**

Verilen Puan:

0

Puan açıklaması: Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesinin tıp öğrencilerinin Gezegensel Sağlık ve sürdürülebilir sağlık hizmetleri faaliyetleri ile ilgili özgül bilgileri ve tıp fakültesi içerisindeki danışmanları bulabilecekleri bir web sayfası yoktur. Hacettepe Üniversitesi Sürdürülebilir Yerleşkeler Koordinatörlüğü web sitesinin araştırmalar ya da projelere özel bir sayfası yoktur ve tıp fakültesi için özelleşmiş bir sayfası da yoktur.

4.4. Tıp fakültenizde, fakülte danışmanları tarafından desteklenen gezegensel sağlık katılımını, bursunu ve kampüste savunuculuk kültürünü geliştirmeye odaklanmış kayıtlı öğrenci grupları var mı?

Evet, tıp fakültemde **fakülte tarafından desteklenen** gezegensel sağlık veya sürdürülebilir sağlık hizmetleri odaklı bir öğrenci organizasyonu var. **(2 puan)**

Evet ,tıp fakültemde **fakülte tarafından desteklenmeyen** gezegensel sağlık veya sürdürülebilir sağlık hizmetleri odaklı bir öğrenci organizasyonu var. **(1 puan)**

Hayır,tıp fakültemde gezegensel sağlık veya sürdürülebilir sağlık hizmetleri odaklı bir öğrenci organizasyonu yok. **(0 puan)**

Verilen Puan:

1

Puan açıklaması: Hacettepe Üniversitesi'nde tüm topluluklar rektörlüğe bağlı olarak çalışır. Hacettepe Üniversitesi bünyesinde [gezegensel sağlık hakkında çalışan topluluklar](#) Ekoloji Topluluğu, Çevre Topluluğu, Atık Yönetimi Topluluğu ve İklim Krizi Topluluğudur.

4.5. Müfredat iyileştirmesini ve/veya en iyi sürdürülebilirlik uygulamalarını savunmak için tıp fakültesinde veya kurumda karar verme kurulunda görevli olan, sürdürülebilirlik görüşlerini temsil etmekten sorumlu bir öğrenci var mı?

Evet, tıp fakültesinde veya kurumsal karar alma konseyinde/kurulunda görev yapan bir öğrenci temsilcisi bulunmaktadır. **(1 puan)**

Hayır, böyle bir öğrenci temsilcisi yoktur. **(0 puan)**

Verilen Puan:

0

Puan açıklaması: Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesinde müfredat iyileştirmesi ve sürdürülebilirlik uygulamalarını savunmak için kurullarda görev alan ve sürdürülebilirlik görüşlerini temsil etmekten sorumlu bir öğrenci yoktur.

4.6. Geçen yıl, kurumun aşağıdaki kategorilerde bir veya daha fazla müfredat dışı gezegensel sağlık programı veya girişimi oldu mu? (her biri 1 puan)	Hedef
Öğrencilerin bahçeler, çiftlikler, topluluk destekli tarım (CSA), balıkçılık programları veya kentsel tarım projeleri gibi organik tarım ve sürdürülebilir gıda sistemlerinde deneyim kazanabilecekleri projeler.	0
Hedef kitle olarak öğrencilerin bulunduğu gezegensel sağlıkla ilgili paneller, konuşmacı serileri veya benzer etkinlikler.	1
Öğrencilerin, doğrudan yerel bir çevre adaleti topluluğunun üyelerinden karşılaştıkları iklim ve çevre sorunlarını ve sağlık profesyonellerinin bu maruz kalma ve etkileri ele almak için topluluklarıyla nasıl ortaklık kurabileceklerini öğrendikleri etkinlikler.	0
Hedef kitle olarak öğrencilerin bulunduğu gezegensel sağlıkla ilgili kültürel sanat etkinlikleri, performanslar ve enstalasyonlar.	1
Antropojenik çevresel etkilere karşı toplum dayanıklılığı oluşturmakla ilgili yerel gönüllülük fırsatları.	0
Kır veya açık hava programları (ör. öğrenciler için yürüyüş, sırt çantasıyla gezinti, kano veya diğer gezileri organize eden)	0
Puan açıklaması: Hacettepe Üniversitesi SYK 2024 yılı boyunca “Sürdürülebilirlik Seminerleri” ve “Çevre ve Atık Yönetimi Eğitim Dizisi” isimli konferan serilerini düzenledi. 22 Ekim 2024 tarihinde “Hayvanlara Yakından Bakış: Galapagos Mucizeleri” isimli sanatsal gösterim düzenlendi.	
Bölüm Toplamı (15 üzerinden 5)	33.3%

Özet Sayfasına [buradan geri dönün](#)

Kampüs Sürdürülebilirliği

Bölüm Özeti: Bu bölüm, kurum tarafından sürdürülebilirlik girişimlerine verilen desteği ve katılımı değerlendirir. Sağlık sektörü, sera gazı emisyonlarının yanı sıra yerel, bölgesel ve küresel ekosistemlere zarar veren kirliliğe de büyük katkıda bulunur. Sağlık sektörü, doğası gereği kaynak yoğun bir çaba olsa da, sağlık sektörü dünyayı daha sürdürülebilir bir geleceğe götürmek için iyi bir konumdadır. Bu, enerjimizi nereden aldığımızdan, altyapımızı nasıl inşa ettiğimize, hangi şirketlere yatırım yaptığımız kadar sistemlerimizin nasıl çalıştığına dair her yönü incelemeyi içerecektir. Tıp fakültelerimiz, kliniklerimiz ve hastanelerimiz sürdürülebilir uygulamalar için standartları belirlemeli ve diğer sektörlerle çevresel etkiyi en aza indirme konusunda neyin mümkün olduğunu göstermelidir.

5.1. Tıp fakülteniz ve/veya kurumunuzun bir Sürdürülebilirlik Ofisi var mı?

Evet, kendini kampüs sürdürülebilirliğine adanmış birden fazla tam zamanlı personeli olan bir Sürdürülebilirlik Ofisi bulunmaktadır. Sürdürülebilirlik Ofisi tüm kampüse hizmet veriyorsa hastanede ve/veya tıp fakültesinde sürdürülebilirlik için atanmış en az bir personel bulunur. **(3 puan)**

Kampüs sürdürülebilirliğine adanmış bir veya daha fazla tam zamanlı personeli olan bir Sürdürülebilirlik Ofisi vardır, ancak tıp fakültesi ve/veya hastane sürdürülebilirliğinden sorumlu belirli bir personeli yoktur. **(2 puan)**

Maaşlı sürdürülebilirlik personeli yoktur, ancak bir sürdürülebilirlik görev grubu veya komitesi vardır. **(1 puan)**

Kampüs sürdürülebilirliğini denetlemekten sorumlu herhangi bir personel veya görev grubu yoktur. **(0 puan)**

Verilen Puan:

1

Puan açıklaması: Hacettepe Üniversitesi Sürdürülebilir Yerleşkeler Koordinatörlüğü (SYK) mevcuttur.

Koordinatörlüğün amacı; Üniversite yerleşkeleri için sürdürülebilir yerleşke, yeşil alan, doğal çevre, atık, enerji, su, ulaşım, ulaşılabilirlik, eğitim, akıllı yerleşke ve dijital uygulamalar ile sürdürülebilir davranışlar konularında strateji ve politikalar oluşturmak, bunların etkin bir şekilde uygulanmasını ve bu alanda kurumsal bir altyapının geliştirilmesini sağlamak, bireysel, toplumsal ve kurumsal sürdürülebilirlik farkındalığını oluşturmak, yeşil alanların ve doğal yaşamın korunarak devamlılığını sağlamak, eğitim, atık yönetimi, enerji ve su korunumunu planlayarak akıllı uygulamalarla desteklemek ve Üniversite birimlerine rehberlik etmektir. Koordinatörlüğün tam zamanlı maaşlı personeli yoktur.

Koordinatörlüğün faaliyet alanları şunlardır:

- 1) Ekonomik, sosyal ve çevresel sürdürülebilirlik konularında yeni yaklaşımları araştırmak ve Üniversitenin sürdürülebilirlik süreçlerini geliştirmek, koordinatörlük politika ve stratejilerinin güncellenmesini sağlamak,
- 2) Yerleşkelerdeki tüm sürdürülebilirlik faaliyet ve çalışmalarını desteklemek,
- 3) Koordinatörlüğün faaliyet alanlarına ilişkin farkındalığı artıracak çalışmalar yapmak, toplumsal ve akademik faaliyetler düzenlemek ve eğitim vermek,
- 4) Üniversitenin sıfır atık yönetim sisteminin kurulması ve işletilmesi için birimlere destek vermek,
- 5) Yerleşkelerde atık önleme, azaltma, yeniden kullanım ve geri kazanım/geri dönüşüm gibi sürdürülebilirlik uygulamalarına yönelik çalışmalar yapmak ve önerilerde bulunmak,

- 6) Yerleşkelerde kaynak kullanım bilincini geliştirmeye, kaynak savurganlığını önlemeye, azaltmaya ve enerji verimliliğini artırmaya yönelik çalışmalar yapmak, bu yönde yeni yöntem ve teknikleri araştırmak,
- 7) Yerleşkelerde yenilenebilir ve temiz enerji üretimi ve kullanımı (fotovoltaik panel vb) konusunda çalışmalar planlamak,
- 8) Yerleşkeler içindeki ekolojik ve kültürel varlıkların envanterini oluşturmak, yeşil alan, doğal çevrenin korunması ve devamlılığının sağlanması için çalışmalar yapmak,
- 9) Yerleşkelerde motorlu araç kullanımını azaltmayı ve bisiklet kullanımı ile yaya ulaşımını / yürümeyi teşvik etmek,
- 10) Yerleşkelerde yapılı çevrenin herkes için adil, eşit ve bağımsız olarak ulaşılabilirliğini sağlamak,
- 11) Yerleşkelerin “Akıllı Yerleşke” olarak tanımlanabilmesi, sürdürülebilirlik hedeflerine ulaşabilmesi için gerekli alt yapının oluşturulmasını sağlamak,
- 12) Akıllı uygulamaların, Koordinatörlüğün faaliyet alanları ile ilgili kullanılması için ilgili birimlerle iş birliği yapmak ve bu uygulamalardan elde edilen verinin değerlendirilmesini sağlamak,
- 13) Sürdürülebilir kurumsal kimliğin görünürlüğü ve tanınırlığının artırılması amacıyla ilgili birimlerle iş birliği içinde çalışmalar yürütmek.

<https://syk.hacettepe.edu.tr>

5.2. Kurumunuz/tıp fakülteniz kendi karbon ayak izini azaltma planı ne kadar iddialı?

Kurumun/tıp fakültesinin **2030** yılına kadar karbon nötrlüğüne ulaşmak için **yazılı ve onaylanmış bir planı** vardır. **(5 puan)**

Kurumun/tıp fakültesinin **2040** yılına kadar karbon nötrlüğüne ulaşmak için **yazılı ve onaylanmış bir planı** vardır. **(3 puan)**

Kurumun/tıp fakültesinin **2040** yılına kadar karbon nötr olma hedefi var ancak bu hedefe ulaşmak için bir plan **oluşturmadı** veya oluşturulan plan **yetersiz**. **(1 puan)**

Kurum/tıp fakültesi yukarıda listelenen gerekliliklerden hiçbirini karşılamıyor. **(0 puan)**

Verilen Puan:

1

Puan açıklaması: Hacettepe Üniversitesi SYK'nin 2023 planları içerisinde karbon ayak izini sınırlamak için çalışmalar yer almıştır. Koordinatörlük, kampüsler ve kampüs dışı üniversite binalarının karbon salınımlarını ve kişi başı karbon ayak izi değerlerini senelik hesaplamaktadır. Konu hakkında yazılı bir plan mevcut değildir, 2023-2027 Stratejik Planında konuya yer verilmemiştir.

1. [GreenMetric Yeşil Kampüs Sıralaması Değerlendirilmesi](#)
2. [Sürdürülebilirlik Raporları](#)

5.3. Tıp fakültesi tarafından eğitim için kullanılan binalar/altyapı (hastane hariç) yenilenebilir enerji kullanıyor mu?

Evet, tıp fakültesi binaları için gerekli enerji'nin **%100**'ü yenilenebilir enerjiden karşılanıyor. **(3 puan)**

Tıp fakültesi binaları, enerji ihtiyacının **>%80'ini** tesis dışı ve/veya tesis içi yenilenebilir enerjiden karşılıyor. **(2 puan)**

Tıp fakültesi binaları, enerji ihtiyacının **>%20'sini** tesis dışı ve/veya tesis içi yenilenebilir enerjiden karşılıyor. **(1 puan)**

Tıp fakültesi binaları, enerji ihtiyacının **<%20'sini** tesis dışı ve/veya tesis içi yenilenebilir enerjiden karşılıyor. **(0 puan)**

Verilen Puan:

0

Puan açıklaması: Hacettepe Üniversitesi Beytepe Kampüsü içerisindeki güneş enerji panelleri dışında tesis içi yenilenebilir enerji kaynağı bulunmamaktadır. Tıp Fakültesi bu kampüste değildir ve fakültenin enerji ihtiyacının tamamı sürdürülebilir olmayan enerji kaynakları ile karşılanmaktadır.

5.4. Sürdürülebilir bina uygulamalarından tıp fakültenizdeki yeni binaların tasarımı ve inşası ve eski binaların yeniden modellenmesi ile tıp fakültesi kampüsündeki yeni ve eski binalar için yararlanılıyor mu?

Evet, tıp fakültesi kampüsündeki yeni binalar için sürdürülebilir bina uygulamaları kullanılmaktadır ve eski binaların **çoğu** daha sürdürülebilir olacak şekilde **güçlendirilmiştir**. **(3 puan)**

Tıp fakültesi kampüsündeki yeni binalar için sürdürülebilir bina uygulamaları kullanılmaktadır, ancak eski binaların çoğu **güçlendirilmemiştir**. **(2 puan)**

Sürdürülebilir bina uygulamaları yeni binalar için **yetersiz** veya **eksik** uygulanmaktadır. **(1 puan)**

Yeni binaların yapımında sürdürülebilirlik dikkate alınmamaktadır. **(0 puan)**

Verilen Puan:

1

Puan açıklaması: 1967 yılında kurulan Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi binası ulusal ya da uluslararası herhangi bir yeşil bina sertifikasına sahip değildir. Binaya düzenli aralıklarla güçlendirilme ve ihtiyaç dahilinde ekleme çalışmaları yapılmaktadır. Kampüs içerisinde yer alan Evrak Ofisi binası için 2024 yılında güçlendirilme işlemine başlanmıştır.

5.5. Tıp fakültesi, öğrenciler için çevre dostu ulaşım seçeneklerini teşvik etmek ve sağlamak ve işe gidip gelmenin çevresel etkisini azaltmak için stratejiler uyguladı mı?

Evet, tıp fakültesi, güvenli aktif ulaşım, toplu taşıma veya araba paylaşımı gibi çevre dostu ulaşım seçeneklerini teşvik etmek ve sağlamak için stratejiler uygulamıştır ve bu seçenekler öğrenciler tarafından iyi bir şekilde kullanılmaktadır. Alternatif olarak, kampüs konumu sürdürülebilir olmayan ulaşım biçimlerine uygun değildir. **(2 puan)**

Tıp fakültesi, çevre dostu ulaşım seçenekleri sağlamak için bazı stratejiler uygulamıştır, ancak seçeneklerin erişilebilirliği veya yapılan reklamı yetersiz kalmıştır. **(1 puan)**

Tıp fakültesi, çevre dostu ulaşım seçeneklerini teşvik etmek ve sağlamak için stratejiler uygulamamıştır. **(0 puan)**

Verilen Puan:

2

Puan açıklaması: Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi, Ankara'nın merkezi kabul edilen Kızılay'a 25 dakika yürüme mesafesindedir. Ayrıca öğrencilerin yıl boyu kullanabileceği metro, otobüs ve tren hatlarının duraklarına komşudur. Tıp fakültesinin olduğu Sıhhiye kampüsünden Beytepe kampüsüne ve yine tersi yönde öğrencilerin yararlanabileceği servis aracı bulunmaktadır. Ayrıca ilgili kampüsler arası yolculuk öğrencilerin indirim ile binebileceği metro hattı ve ardından bazıları elektrikli olmak üzere otobüslerle sağlanmaktadır.

5.6. Tıp fakültenizin organik geri dönüşüm programı (kompost) ve geleneksel geri dönüşüm programı (alüminyum/kağıt/plastik/cam) var mı?

Evet, tıp fakültesinde öğrencilerin ve öğretim üyelerinin erişebileceği kompost ve geri dönüşüm programları bulunmaktadır. **(2 puan)**

Tıp fakültesinde öğrencilerin ve öğretim üyelerinin erişebileceği geri dönüşüm veya kompost programları vardır, ancak ikisi bir arada bulunmamaktadır. **(1 puan)**

Tıp fakültesinde kompost veya geri dönüşüm programı yoktur. **(0 puan)**

Verilen Puan:

2

Puan açıklaması: Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi binası içerisinde belirli aralıklarla ve yine bina dışarısında olmak üzere çöp ve geri dönüşüm kutuları bulunmaktadır. Tıp Fakültesi binasının ve Tıp Fakültesi öğrencilerinin eğitim gördüğü hastanenin içerisinde koridorlarda, kapılara yakın konumlardaki kutularla organik atık ve geri dönüştürülebilir atıklar materyallerine göre ayrı ayrı toplanmaktadır. Ayrıca Hacettepe Üniversitesi yemekhanelerinde öğrenciler yemekhanede çıkardıkları atıkları organik ve organik olmayan atıklar şeklinde ayırmak zorunda tutulmaktadır. Organik atıkların geri dönüştürülmesinde büyük rol oynayacak olan kompost makinelerinin kullanımıyla Hacettepe Üniversitesi SYK'nin Beytepe kampüsünde yer alan Geçici Atık Merkezinde devreye alınması ile beraber atık azaltma hedeflemeleri mevcuttur.

5.7. Tıp fakültesi, kampüs yiyecek ve içecek seçimleriyle ilgili kararlar alırken sürdürülebilirlik kriterlerini uyguluyor mu (örn. yerel kaynak kullanımı, eti azaltma, plastik ambalajı azaltma)?

Evet, tıp fakültesi, etsiz günler veya kırmızı etsiz günler de dahil olmak üzere, yiyecek ve içecekler için **yeterli** sürdürülebilirlik gerekliliklerine sahiptir ve yiyecek ve içecek sürdürülebilirliğini artırmak için çaba sarf etmektedir. **(3 puan)**

Yiyecek ve içecekler için sürdürülebilirlik yönergeleri var, ancak bunlar **yetersiz veya isteğe bağlı**. Tıp fakültesi, yiyecek ve içecek sürdürülebilirliğini artırmak için çaba sarf etmektedir. **(2 puan)**

Yiyecek ve içecekler için sürdürülebilirlik yönergeleri var, ancak bunlar **yetersiz veya isteğe bağlı**. Tıp fakültesi, yiyecek ve içecek sürdürülebilirliğini artırma çabalarına **dahil değildir**. **(1 puan)**

Yiyecek ve içecekler için sürdürülebilirlik yönergeleri **yoktur**. **(0 puan)**

Verilen Puan:

0

Puan açıklaması: Hacettepe Üniversitesi kampüs yiyecek ve içecek seçimleriyle ilgili kararlar alırken sürdürülebilirlik kriterlerini uygulamıyor; bununla ilgili bir yönerge mevcut değildir.

5.8. Tıp fakültesi veya kurum, ürün tedariki ile ilgili kararlar alırken sürdürülebilirlik kriterlerini uyguluyor mu?

Evet, tıp fakültesi ürün tedariki için yeterli sürdürülebilirlik gerekliliklerine sahiptir ve tedarikin sürdürülebilirliğini artırma çabaları içindedir. **(3 puan)**

Ürün tedariki için sürdürülebilirlik yönergeleri vardır, ancak bunlar **yetersiz veya isteğe bağlıdır**. Tıp fakültesi, tedarikin sürdürülebilirliğini artırmak için çaba sarf etmektedir. **(2 puan)**

Ürün tedariki için sürdürülebilirlik yönergeleri vardır, ancak bunlar **yetersiz veya isteğe bağlıdır**. Tıp fakültesi, tedarikin sürdürülebilirliğini artırma çabalarına **dahil değildir**. **(1 puan)**

Ürün tedariki için sürdürülebilirlik yönergeleri **yoktur**. **(0 puan)**

Verilen Puan:

0

Puan açıklaması: Hacettepe Üniversitesi, ürün tedariki ile ilgili kararlar alırken sürdürülebilirlik kriterleri uygulamıyor; bununla ilgili bir yönerge mevcut değildir.

5.9. Tıp fakültesinde düzenlenen etkinlikler için sürdürülebilirlik gereklilikleri veya yönergeleri var mı?

Tıp fakültesinde düzenlenen her etkinlik, sürdürülebilirlik kriterlerine uymalıdır. **(2 puan)**

Tıp fakültesi, sürdürülebilirlik ölçütlerine uymayı şiddetle tavsiye eder veya uymaya teşvik eder, ancak bunlar zorunlu değildir. **(1 puan)**

Tıp fakültesi etkinlikleri için sürdürülebilirlik yönergeleri yoktur. **(0 puan)**

Verilen Puan:

0

Puan açıklaması: Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde düzenlenen etkinlikler için sürdürülebilirlik gereklilikleri veya yönergesi yoktur.

5.10. Tıp fakültenizin laboratuvar alanlarını çevresel olarak daha sürdürülebilir hale getirmeye yardımcı olacak programları ve girişimleri var mı?

Evet, tıp fakültesinin laboratuvar alanlarını çevresel olarak daha sürdürülebilir hale getirmeye yardımcı olacak programları ve girişimleri vardır. **(2 puan)**

Laboratuvar alanlarının çevre açısından nasıl daha sürdürülebilir hale getirileceğine dair yönergeler var, ancak programlar veya girişimler yok. **(1 puan)**

Tıp fakültesinde laboratuvar alanlarını daha sürdürülebilir hale getirmek için hiçbir girişim yoktur. **(0 puan)**

Verilen Puan:

0

Puan açıklaması: Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde laboratuvar alanlarını çevresel olarak daha sürdürülebilir hale getirmeye yardımcı olacak yönerge, program ya da girişim yoktur.

5.11. Kurumunuzun bağış portföyü yatırımları arasında fosil yakıtlı şirketler var mı?	
Kurum, fosil yakıtlardan tamamen arındırılmıştır ve elden çıkarılan fonları yenilenebilir enerji şirketlerine veya yenilenebilir enerji kampüsü girişimlerine yeniden yatırma taahhüdünde bulunmuştur. (4 puan)	
Kurum tamamen fosil yakıtlardan arındırılmıştır. (3 puan)	
Kurum, fosil yakıt şirketlerinden kısmen arındırıldı veya tamamen elden çıkarma taahhüdünde bulundu, ancak şu anda hala fosil yakıt yatırımları var. (2 puan)	
Kurum, fosil yakıt şirketlerinden arındırılmadı, ancak öğretim üyeleri ve/veya öğrenciler bunları elden çıkartmak için organize bir savunuculuk yürütüyor. (1 puan)	
Evet, kurumun fosil yakıt şirketleri ile yatırımları var ve bunu değiştirmek için herhangi bir çaba gösterilmedi. (0 puan)	
Verilen Puan:	0
<i>Puan açıklaması: Konu hakkında bilgi bulunamamaktadır. Hacettepe Üniversitesi bünyesinde çalışan ya da eğitim faaliyeti sürdüren kimsenin bununla ilgili bir faaliyeti yoktur.</i>	

Bölüm Toplamı (32 üzerinden 7)	21.8%
---------------------------------------	--------------

Özet Sayfasına [buradan geri dönün](#)

Puanlama

Bölüm Genel Bakışı

Bu bölüm karne notlandırmasına odaklanır. Kurum, her bir bölüm için bir notun yanı sıra genel bir kurumsal not aldı. Bölüm puan toplamaları toplandı, bölüm için mevcut toplam puana bölündü ve bir yüzdeye dönüştürüldü. Genel kurumsal not, bölüm notlarının ağırlıklı ortalamasıdır ve müfredat, daha fazla sayıda metriği nedeniyle daha yüksek bir ağırlık alır. Daha sonra her bölüm ve kurum için harf notları aşağıdaki tabloya göre atandı.

Harf Notu*	Yüzde
A	%80 - %100
B	%60 - %79
C	%40 - %59
D	%20 - %39
F	0% - 19%

*Her not aralığında, en üstteki %5'lik (_5 ila _9%) bir puan "+" alır ve en alttaki %5'lik (_0- _4%) bir puan "--" alır. Örneğin, %78'lik bir yüzde puanı B+ olur.

Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi için Gezegensel Sağlık Notları

Aşağıdaki tablo, tıp fakültesine özel Gezegensel Sağlık Karnesi'nde Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi için ayrı ayrı kategori notlarını ve genel kurumsal notu göstermektedir.

Bölüm	Ham Puan %	Harf Notu
Gezegensel Sağlık Müfredatı (%30)	$(46/72) \times 100 = \%63.88$	B-
Disiplinlerarası Araştırma (%17,5)	$(8/17) \times 100 = 47.06\%$	C
Toplumsal Hizmet ve Savunuculuk (%17,5)	$(8/14) \times 100 = 57.14\%$	C+
Öğrenci Liderliğindeki Gezegensel Sağlık Girişimlerine Destek (%17,5)	$(5/15) \times 100 = \%33.33$	D
Kampüs Sürdürülebilirliği (%17,5)	$(7/32) \times 100 = \%21.88$	D-
Genel Not	$(63.88 \times 0.3 + 47.06 \times 0.175 + 57.14 \times 0.175 + 33.33 \times 0.175 + 21.88 \times 0.175) = 47.06\%$	C

Karne Eğilimleri

Bölüme Genel Bakış

Bu grafik, Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi'nin Gezegenel Sağlık Karnesi girişimine katıldığı yıllara ait genel ve bölüm notlarındaki eğilimleri göstermektedir.

